

I.

ЗАКОН

О

ЗАШТИТИ ИНДУСТРИСКЕ СВОЈИНЕ

ОД 17. ФЕБРУАРА 1922. ГОД.¹

МИ

АЛЕКСАНДАР I.

по милости Божјој и вољи Народној

КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Проглашавамо и објављујемо свима и свакоме да је Законодавни Одбор Народне Скупштине Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца на основу чл. 130 Устава на својој двадесет трећој редовној седници, одржаној 3. децембра 1921. год. у Београду решио и да смо Ми потврдили и потврђујемо да се Уредба о Заштити Индустриске својине од 15. новембра 1920. год. „Службене Новине“ Бр. 265/1920. год. списка Уредаба Министарства Трговине и Индустије Бр. 41. „Службене Новине“ Бр. 195/1921. год., измени и да гласи:

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ИНДУСТРИСКЕ СВОЈИНЕ.

ГЛАВА I.

Опште Одредбе.

§ 1.

Установљава се „Управа за Заштиту Индустриске Својине“ као самостално државно надлештво са седиштем у Београду.

¹ „Служб. Нов.“ бр. 69.

Њена се надлежност простира на целу територију Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Она стоји под Министром Трговине и Индустрије.

Министар Трговине и Индустрије може по потреби привремено преместити седиште управино.

§ 2.

Управа врши све послове заштите права индустриске својине, који су јој овим Законом стављени у дужност.

§ 3.

На челу Управе је председник, који се стара о свима пословима управиним.

Председник је указни чиновник и има ранг начелника Министарства.

§ 4.

Управа за Заштиту Индустриске Својине има:

- 1) Пријавни Одсек за патенте и
- 2) Пријавни Одсек за узорке, моделе и жигове;
- 3) Одбор за жалбе;
- 4) Одбор за оспоравање и
- 5) Касациони Одбор (§ 72).

За сада Управа има ове указне чиновнике:

У Пријавном Одсеку за патенте једног шефа (правника) у рангу инспектора, три референта правника у рангу секретара, осам технички образованих стручних чиновника (1 у рангу инспектора, 7 у рангу секретара) једног регистратора и једног протоколисту.

У Пријавном Одсеку за узорке, моделе и жигове: једног шефа правника у рангу инспектора, два референта правника, два регистратора и два протоколисте.

Поменути указни чиновници из оба Пријавна Одсека узимају се и у Одбор за жалбе и у Одбор за оспоравање.

Сем тога Управа има још и једног књижничара у рангу секретара, четири писара (два правника, два техничара) као и потребан број званичника и служитеља.

Број указних чиновника повећава се према потреби.

Чиновници и неуказно особље имају плату и ранг чиновника и неуказног особља Министарства Трговине и Индустрије.

Неуказно особље поставља и отпушта председник Управе.

Чиновници управини су под дисциплинском влашћу председника Управе и Министра Трговине и Индустрије, а над неуказним особљем дисциплинску власт врши председник Управе.

§ 5.

Управа има своје нарочито књиговодство, које води рачуна о наплаћивању такса и врши статистичке послове управине.

§ 6.

Управа има свој нарочити буџет. Председник је наредбодавац другог степена.

Све Финансиске Управе и Благајне у нашој држави обавезне су примати од заинтересованих лица новац за трошкове око штампања и другог по налозима изданим поменутим лицима од Управе.

Финансиске Управе и Благајне дужне су да воде потребан конто на име Управе за Заштиту Индустриске Својине и да о уплаћеним сумама извештавају истога дана Управу и Главну Државну Благајну у Београду.

Са примљеним сумама располагаће председник ове Управе преко касе Главне Државне Благајне.¹

¹ Генерална Дирекција Државног Рачуноводства, Рачунско одељење, дописом од 7. децембра 1920. год. Д. Р. Бр. 167242. доставила је Управи за Заштиту Индустриске Својине следећа упутства:

Члан 6. Уредбе о Заштити Индустриске Својине од 11. новембра 1920. године. (Службене Новине Бр. 265), сада Закон од 17/2 1922. год., гласи:

„Управа има свој нарочити буџет. Председник је наредбодавац другог степена.

Све Финансиске Управе и Благајне у нашој Држави обавезне су примати од заинтересованих лица новац за трошкове око штампања и другог по налозима изданим поменутиим лицима од Управе

Финансиске Управе и Благајне дужне су да воде потребан конто на име Управе за Заштиту Индустриске Својине и да о плаћеним сумама извештавају истог дана Управу и Главну Државну Благајну у Београду.

Са примљеним сумама располагаће председник ове Управе преко касе Главне Државне Благајне“.

Да би се ова одредба прописима горњим чланом извела до потпуности, Генерална Дирекција Државног Рачуноводства прописује следеће упутство:

Све Финансиске Установе имају да примају од заинтересованих лица новац за рачун Управе за Заштиту Индустриске Својине само по налозима издатим дотичним лицима од стране поменуте Управе. — По овим налозима примљене суме Финансиске Установе одобриће *Текућем Рачуну Министарства Финансија у сребру* и истог дана, када је примљена која сума, Финансиске Установе дужне су да известе Генералну Дирекцију Државног Рачуноводства о примљеној суми са свима потребним податцима као: број налога Управе за Заштиту Индустриске Својине, лице од кога је примљена сума, сума, датум кад је примљена итд. Исто тако Финансиске Установе истог дана, кад је примљена сума, известитиће и Управу за Заштиту Индустриске Својине.

Генерална Дирекција Државног Рачуноводства на основу добијених извештаја о примљеној суми од Финансиске Установе, дотичном сумом задужиће дотичну Финансиску Установу а одобриће:

Текућем Рачуну Управе за Заштиту Индустриске Својине у сребру, и о извршеном књижењу известитиће Финансиску Установу односно Управу за Заштиту Индустриске Својине. Према овоме Управа за Заштиту Индустриске Својине такође ће и код себе водити по својим књигама *Текући Рачун Министарства Финансија у сребру*, по коме ће књижити на основу извештаја ове Дирекције и поред сваке прокњижене суме ставити и Д. Р. Бр: извештаја ове Дирекције.

На овај начин биће постигнута сагласност у књижењу између ове Дирекције и Управе за Заштиту Индустриске Својине.

Ради упоређења о правилности прокњижених рачунских односа између ове Дирекције и Управе за Заштиту Инду-

§ 7.

Заштита права индустриске својине обухвата заштиту проналазака, узорака, модела и жигова.

ГЛАВА II.

Предмети Индустриске Својине.

Патенти.

Појам Патента.

§ 8.

Патент је овде прописаним начином задобијено право, по коме његов власник може за ограничено време у виду занимања искључиво примењивати и употребљавати извешан нов проналазак (изум) на пољу занатске или индустриске производње и предмете по њему израђене пуштати у промет или продавати.

Проналасци искључени од патентне заштите.

§ 9.

Патенти се не могу дати:

1) За проналаске, чији се циљ или практична употреба противи законима и законитим наредбама или јавном моралу или је очигледно намењена обмани грађана;

стриске Својине у току једног месеца, Управа ће почетком сваког месеца достављати овој Дирекцији у два примерка извод Текућег Рачуна Министарства Финансија у сребру за прошли месец, који ће ова Дирекција упоредити са својим књигама и ако је исправан, један примерак потврђен вратиће Управи на употребу у противном, ако буде какве несагласности вратиће управи обадва са потребним примедбама.

Односно самих исплата Управа за Заштиту Индустриске Својине упућиваће Дирекцији Државног Рачуноводства (за Одсек Главног Књиговодства) уредне захтеве, по којима ће Дирекција поступити, ако је салдо Текућег Рачуна Управе за Заштиту Индустриске Својине у корист Управе. За извршење исплате биће слична радња као и са примљеним сумама и потребна књижења ће се извршити.

2) за научна правила и начела као таква;
3) за проналаске чији предмет потпада под Државни Монопол;

4) за проналаске који служе: за људску и сточну храну; или као лекарије и средства за дезинфекцију; као и за материје произведене хемијским путем.

Ну код свих ових предмета побројаних у тачци 4. ипак се може патентирати поступак при њиховој изради.

§ 10.

Проналазак се неће сматрати као нов, ако је пре пријаве:

1) путем штампе или полиграфијом објављен и тако описан, да би га стручњаци могли употребити;

2) у нашој земљи јавно употребљаван, излаган или приказиван на углед тако, да су га могли употребити стручњаци;

3) био предмет привилегије, која је била у снази по којем ранијем закону на територији наше Краљевине ван Србије и Црне Горе, па је тај проналазак постао општим добром услед истека рока привилегије.

Право Патента.

§ 11.

Право на патент може добити само проналазач, његов наследник или пријемник права.

Први пријавилац проналаска сматра се за проналазача све док се противно не докаже. Доцнијом пријавом не може се добити патент, ако је тај проналазак већ пријављен надлежној власти у циљу добијања патента и ако је та пријава била објављена (§ 93.).

Доцнији пријавилац ипак има права на патент, али само у онолико и на оне делове у ко-

лико његов проналазак није већ обухваћен ранијим патентом или пријавом, која је већ била објављена (§ 93.).

Ако власник патента или пријавилац проналаска односно њихови пријемници права поправе или усаврше тај проналазак, могу за поправку или усавршење тражити место самосталног допунски патент уз свој основни патент.

Ако употреба кога пријављеног проналаска претпоставља потпуну или делимичну примену кога већ раније патентираног проналаска, даће се пријављени патент као зависан од тог ранијег патента, који ће се тачно означити.

Ова зависност објавиће се при давању патента и у патентној исправи назначити.

§ 12.

Пријавилац не може добити патент: ако он није творац пријављеног проналаска, његов наследник или пријемник права, или ако је битна садржина његове пријаве узета из описа, нацрта, модела, оруђа или постројења кога другог лица или из поступка при изради, који друго лице употребљава, па оштећени уложи приговор.

Раденици, службеници и државни службеници сматрају се за власника проналаска, кога они израде у служби, ако друкчије није предвиђено уговором или службеним прописима.

Ну, ако су они специјално ангажовани ради тога, да раде на проналасцима те врсте, немају права на патент без одобрења послодаваца.

Одредбе уговора о служби, којима се раднику или службенику код кога занатског или индустриског предузећа не признаје никаква или му се признаје недовољна корист од проналазака, које он у служби изради, немају никакве правне важности. Одговарајућа корист од проналазака признаће се правом проналазачу у сваком случају.

Дејство патента.

§ 13.

Ако се патент добије за поступак при изради, његово се дејство распростире и на предмете непосредно израђене по томе поступку.

§ 14.

Патент не може вређати права онога, који је без патента већ у време пријаве патента савесно али не јавно употребљавао исти проналазак у нашој земљи или је припремио све што је потребно, да се својим проналаском може користити.

Овај има право да проналазак и даље израђује или употребљава односно примењује за потребе свога промета у својим или туђим радионицама.

Ово се право може отуђити или наследити само заједно са радњом.

Такво лице може захтевати од власника патента, да му о овоме његовом праву изда исправу. Ако му власник патента не изда о томе исправу или и само право спори, добиће га по своме захтеву решењем Управе за Заштиту Индустриске Својине у поступку за оспоравање патената:

Признато право на молбу интересованог лица уписаће се у патентни регистар.

§ 15.

Патентиране или пријављене проналаске, који се могу употребити при изради ратног оружја, муниције, експлозива, утврђења, ратних бродова или у опште за одбрану земље, може Министар Војни и Морнарице по одобрењу Министра Трговине и Индустије одмах и напореда са власником патента односно проналаска употребљавати за наведене сврхе државне у државним или приватним радионицама и предузећима који раде за рачун Државе. Овим се иначе не вређају права власника патента односно пријављеног проналаска.

Одобрење своје Министар Трговине и Инду-стрије доставиће и Управи за Заштиту Индустриске Својине, која ће га уписати у патентни регистар и то одмах ако се тиче патента, а кад је у питању пријављени проналазак тек пошто се патент одобри. У оба случаја Управа ће га објавити у своме Гласнику.

Власнику патента односно проналаска држава ће дати праведну накнаду, коју ће одредити надлежни грађански судови, ако до споразума не дође.

Никакви преговори ни спорови о овој накнади не могу спречити Министра Војног и Морнарице у искоришћавању овог његовог права.

§ 16.

Ако је за који проналазак већ дат патент, који се може употребљавати и при изради монополи-саних артикала. Држава ће моћи да се користи овим проналаском без накнаде.

Ако је патентиран извешан проналазак, па Држава доцније монополише такве предмете, патент престаје важити, а Држава ће његовом власнику дати одговарајућу накнаду.

О тражењу Управе Државних Монопола, у оба случаја решиће Управа за Заштиту Индустриске Својине по прописима поступка за оспоравање патената (§ 117.).

У случају престанка патента накнаду одре-диће надлежни грађански судови, ако до споразума не дође.

§ 17.

Дејство патента не простире се на подвозна средства која само привремено употребљена у сао-браћају дођу у нашу земљу.

Међусобни односи сувласника.

§ 18.

Кад више лица заједно затраже патент на извешан проналазак даће им се ако испуне услове, али им се делови неће одређивати.

Међусобни правни однос сувласника у истом патенту одређује се по грађанском праву.

За одобравање лиценце потребан је пристанак свих сувласника, ако друкчије није између њих уговорено, али сваки сувласник за себе има право да судским путем штити патент.

Трајање патента.

§ 19.

Патент траје највише до 15 година. Овај рок почиње тећи од дана објаве пријављеног проналаска у Гласнику Управе за Заштиту Индустриске Својине (§ 93.).

Допунски патент губи важност заједно са основним патентом. Али се допунски патент може задржати као самосталан, ако се основни патент одузме, поништи или га се власник одрекне. У том случају такав патент не може трајати више него што би трајао основни патент.

У погледу престанка и у погледу плаћања годишњих такса за допунски патент, који је постао самосталним, допунски патент ступа на место основног патента.

Експропријација.

§ 20.

Ако интереси земаљске одбране, јавног поретка, јавног благостања или у опште важни државни интереси захтевају да Држава какав патентирани или за патентирање пријављен проналазак било у целости било само делимично, али у оба случаја искључиво употребљава или га преда општој употреби, Држава има права експроприсати такво право власника за рачун свој или за општу употребу.

О овој експропријацији на предлог заинтересованог Министра решаваће Министарски Савет по саслушању Управе за Заштиту Индустриске Својине.

Решење Министарског Савета, противу кога нема права жалбе, доставља се Управи за Заштиту Индустриске Својине која са њим поступа као што је наведено у § 15., који важи и овде односно накнаде и момента употребе и објаве.

Право на накнаду припада власнику патента као и оним лицима, која имају право употребе експрописаног проналаска, ако је то право у време експропријације било уписано у патентном регистру.

Утицај специјалних закона на патент.

§ 21.

Право патента ни у ком случају не разрешава власника од извршења прописа специјалних закона и законитих наредаба.

§ 22.

Једино проналазач има право на искоришћавање свога проналаска путем занатске или индустриске производње и без доказа о стручној спреми, која се тражи за упражњавање дотичне занатске или индустриске радње.

Пренос.

§ 23.

Право из пријаве патента и право патента прелазе на наследнике.

Оба права могу се у целини или у идеалним деловима пренети правним послом, судском одлуком или изјавом последње воље.

Упис преноса у патентни регистар (§ 28.) врши Управа за Заштиту Индустриске Својине на основу извршних судских одлука или на основу писменог захтева власника патента, његовог наследника или пријемника права.

Молба за пренос мора бити снабдевена по-

требним јавним односно овереним приватним исправама.

Управа за Заштиту Индустриске Својине испитиваће форму и садржину молбе за пренос као и поднетих доказа.

При преносу права из пријаве патента на друго лице, патент, ако се одобри, гласиће на име новог власника.

Залагање.

§ 24.

Право патента и право из пријаве патента. може бити предмет залогa.

Лиценце.

§ 25.

Лиценца је право употребе туђег патентираног проналаска.

Власник патента може употребу проналаска дозволити и другим лицима и то за цео патент, или само за један део истога, на територији целе Државе или само у појединим крајевима, са већим или мањим ограничењем, како то буде уговорено (добровољна лиценца).

§ 26.

Власник извесног патентираног проналаска, који се не може искоришћавати без употребе кога раније патентираног туђег проналаска, може тражити да му се дозволи употреба тога ранијег проналаска кад прођу 3 године од дана обзнане тога ранијег патента (§ 100), ако је његов касније патентирани проналазак од знатне важности по занатство или индустрију.

Кад власник доцније патентираног проналаска овако добије лиценцу, у том случају и власник ранијег патента може тражити са своје стране дозволу

да се користи проналаском власника доцнијег патента, ако овај проналазак стоји у фактичној вези са његовим проналаском.

У случају да власник патента не хтедне дроговољно дати лиценцу, о томе ће решити Управа за Заштиту Индустриске Својине, која ће одредити и потребне услове и јемство, које се мора дати с обзиром на околности и карактер проналаска (принудна лиценца).

Ако власник патента, на чији се проналазак даје лиценца, тражи какву награду па се иста споразумом између интересованих не може одредити, одредиће је надлежни грађански суд, но лиценца се неће моћи искоришћавати док се накнада не плати.

Прописи овог параграфа неће се примењивати на патенте државних власти.

§ 27.

Лиценца је везана за предузеће и може се без одобрења власника патента пренети за живота само заједно са предузећем на које гласи лиценца, а на случај смрти она прелази само онда на наследнике, ако ови наставе предузеће, које има право на лиценцу

Последице уписа у патентни регистар.

§ 28.

Право патента, право залоге патента и друга стварна права на патентним правима стичу се чим се уведу у патентни регистар и важе од тога момента и према трећим лицима

Исто тако лиценце према трећим лицима важе од момента њиховог уписа у патентни регистар, а између странака од дана закљученог уговора или од дана извршне одлуке Управе за Заштиту Индустриске Својине, којом је лиценца одобрена.

Ранг горе именованих права одређује се по реду пријема молбе за упис у регистар код Управе

за Заштиту Индустриске Својине под предпоставком, да та молба доведе до уписа у регистар.

Пријаве, које су поднесене у исто време имају исти ранг.

Терети.

§ 29.

Код сваке промене власништва патент прате сви терети и права уписана у патентни регистар, као и она која су у моменту предаје молбе за упис преноса правилно пријављена.

Забелешка Спора.

§ 30.

Спорови, који су у току код судова или код Управе за Заштиту Индустриске Својине, а односе се на својину патента, на право залогe или на друго које стварно право на коме патенту, као и тужбе за принудне лиценце, затим тужбе којима се тражи: поништај, одузимање, опозивање патента или да се патент прогласи зависним или да се реши о његовој релативној неважности, могу се по захтеву интересованих забележити у патентни регистар.

Ова забелешка има то дејство да решења о горе наведеним споровима важе и према лицима у чије име је извршен ма који упис у патентном регистру тек по пријему молбе за забелешку спора.

Престанак.

§ 31.

Патент престаје:

1) по истеку времена за које су годишње односно накнадне таксе благовремено плаћене, а најдаље за петнаест година од дана објаве патентне пријаве у Гласнику (§ 19.);

2) кад се право патента експроприше (§ 20.) онда престаје цео патент или само експроприсани део;

3) кад се власник патента свога права одрече. Ну ако се одрече само појединих делова патента, патент ће остати у важности у погледу осталих делова, ако су они и поред тога способни да буду предмет патента;

4) у случају спора кад решење Управе за Заштиту Индустриске Својине о престанку патента постане извршним.

Важност патента у случају тачке 1. престаје првог дана по истеку последње године у којој је важио; у случају тачке 2. чим се решење о експропријацији достави Управи, у случају одрицања сутра дан по пријему представке о одрицању код Управе, а у случају тачке 4. онога дана када решење управино постане извршним.

Одузимање.

§ 32.

Ако власник патента, његов наследник или пријемник права сам или преко других не искоришћава у довољној мери патентирани проналазак у нашој земљи или у истој не припреми све што је потребно за такво искоришћавање, патент му се може одузети решењем Управе за Заштиту Индустриске Својине на основу потребног извиђања. Али се патент са ових разлога не може одузети пре истека три године од дана обзнане одобреног патента у Гласнику (§ 100.).

Пре но што реши покренуто питање Управа ће учинити потребно извиђање, а важност патента престаће кад решење управино постане извршно.

Ну и пре истека овога рока, патент се може одузети ако власник патента или пријемник његовог права без обзира на то што се проналазак у иностранству израђује и што јавни интерес захтева његово искоришћавање у земљи и даље подмирује

домаћу потребу искључиво или већим делом увозом са стране, уместо да га у довољној мери израђује у земљи. У овом случају Управа за Заштиту Индустриске Својине по учињеном извиђању претходно ће позвати власника патента, односно пријемника његовог права да почне израђивати свој проналазак у довољној мери у нашој земљи и одредити му рок, с тим, да ће му се патент одузети ако у остављеном року не почне са изградом. Овако остављен рок не може се свршити док не прође три године од дана пријаве патента.

По истеку тога рока ако власник патента не докаже да је почео израђивати свој проналазак, патент ће му се без даљег извиђања одузети и исписати из патентног регистра. Ако власник патента у остављеном року буде поднео представку којом би тврдио да је почео израђивати свој проналазак, Управа за Заштиту Индустриске Својине ће по учињеном извиђању решити хоће ли се патент одузети или ће му се дати нов рок, који се више не може продужавати.

Важност патента у случају одузимања престаје првога дана по истеку остављеног рока.

Прописи овог параграфа не важе за патенте државних власти.

Поништавање.

§ 33.

Патент ће се поништити кад се докаже:

1) да предмет проналаска по §§ 8., 9., и 10. није ни био способан за патентирање;

2) да је патентирани проналазак предмет кога раније пријављеног патента.

Патент ће се само делимично поништити, ако се узроци за поништај патента докажу само за један део патента.

Извршно решење о поништавању патента има повратно дејство од дана пријаве поништеног па-

тента. Ну, ако је патент поништен због тога што је патентирани проналазак предмет раније пријављеног патента, онда извршно решење о поништавању патента неће имати повратно дејство на лиценцу, коју је власник поништеног патента правилно дао, а треће је лице савесно прибавило, ако је прошла година дана од њеног уписа у патентни регистар и ако није уписана у патентном регистру никаква забелешка спора, који би довео до брисања лиценце (§ 30).

Овим се не крњи право власника првога патента да тражи накнаду од власника патента који је лиценцу дао.

Опозивање патената.

§ 34.

Одобрени патент опозваће се кад се докаже:

1) да власник патента није творац проналаска, његов наследник или пријемник права или да се по овом Закону не сматра као проналазач (§ 12);

2) да је битна садржина пријаве проналаска узета без одобрења другог лица из његових описа, нацрта, модела, оруђа или постројења или из поступка при изради које оно употребљава.

Патент ће се само делимично опозвати, ако се оно што је наведено у тачки 1, и 2. само делимично догоди.

Опозивање патента може у случају тачке 1. тражити само творац проналаска, његов наследник или пријемник права и онај, који се по § 12. овог Закона сматра за проналазача, а у случају тачке 2. само оштећени.

Право на тражење опозивања застарева према савесном власнику патента за три године од дана уписа у патентни регистар на његово име. а иначе се опозивање може тражити за све време трајања патента.

Тужилац, који добије парницу, може у року од тридесет дана по пријему извршног решења о

опозивању патента тражити, да се патент пренесе на њега, а ако овај пренос у томе року не затражи, сматраће се да се патента одрекао, те ће патент престати да важи и према њему.

За расправу спорова о накнади, који се при опозивању могу појавити, надлежни су редовни судови.

Лиценца правилно дата од ранијег власника патента, а коју је треће лице савесно прибавило, остаје у важности и после опозивања и према новом власнику патента, ако је прошла година дана од њеног уписа у патентни регистар и ако није уписана никаква забелешка спора, који би довео до губитка лиценце (§ 30).

Овим се не крње права тужиоца да тражи накнаду од власника патента, који је лиценцу дао.

Зависност патента.

§ 35.

Власник раније одобреног патента може тражити да Управа на Заштиту Индустриске Својине неки доцнији патент, који се никако или делимично не може искоришћавати без употребе његовог патента, прогласи зависним од његовог патента.

О таквом тражењу решиће Управа за Заштиту Индустриске Својине по прописима поступка за оспоравање патента (§ 117).

Узорци и модели.

Појам узорака и модела.

§ 36.

Под узорком се подразумева свака слика или цртеж, који може да служи за углед и да се пренесе на какав индустриски или занатски производ.

Модел је свако пластично дело, које представља какав индустриски или занатски предмет

или се употребљава на каквом индустриском или занатском предмету.

Све што се предвиђа у овом Закону за узорке, важиће и за моделе.

Узорци искључени од заштите.

§ 37.

Неће се заштићивати узорци:

1) који нису нови (§ 38);
2) чији је облик неморалан, као и они узорци који су противни јавном поретку или су очигледно намењени обмани грађана;

3) који представљају лик Краљев или којег од чланова Краљевског Дома или представљају државни или јавни грб, ако онај који тражи заштиту узорка не докаже право на употребу истих;

4) који су намењени монополисаним предметима, осим кад то тражи Управа Државних Монопола.

§ 38.

Узорак се не сматра за нов, ако је пре пријаве за истоветне производе:

1) описан нацртима и објављен путем штампе или полиграфијом тако, да се може подражавати;

2) у нашој држави или иностранству јавно употребљаван, излаган или приказиван на углед тако, да би се могао подражавати;

3) био заштићен по ранијим законима као привилегија или патент или ако је ко други по раније учињеној пријави добио заштиту истоветног узорка за исте производе или ако је истоветан узорак пријавио као проналазак за патентирање и ако је таква пријава објављена (§ 93).

Исто тако узорак се неће сматрати као нов, ако је сличан другом регистрованом узорку тако, да се разликује по неким другим променама, које нису битне и не утичу на општи изглед.

Право на заштиту узорака.

§ 39.

Право на тражење заштите узорка има само онај, који је узорак створио, његов наследник или пријемник права.

Лице које прво пријави узорак сматра се за његовог творца све док се противно не докаже,

Онај који поручи да му се за награду изradi узорак, сматраће се као власник истог.

Чиновник или раденик неког предузећа, који састави какав нови узорак неће се сматрати као његов власник, већ његов послодавац, ако друкчије међу њима није уговорено.

Обим заштите узорака.

§ 40.

Заштита узорака простире се само на оне врсте робе, за које је узорак одобрен.

Дејство права узорка.

§ 41.

Право узорка важи од времена његовог уписа у регистар узорака и модела. Са овим уписом његов власник стиче искључиво право да своје производе, у колико одговарају заштићеној врсти робе, снабдева узорком или да по узорку своје производе израђује, употребљава или пушта у промет.

§ 42.

Власник узорка дужан је покоравати се и свима специјалним законима, који важе за индустријску, занатску и трговачку предузећа.

Трајање права узорка.

§ 43.

Право узорка траје најдуже 10 година рачунајући од дана уписа узорка у регистар код Управе за Заштиту Индустриске Својине.

Престанак.

§ 44.

Право узорка престаје:

1) по истеку времена за које су годишње, односно накнадне таксе благовремено плаћене, а најдаље за 10 година од дана уписа у регистар;

2) кад се власник узорка одрекне свога права.

Ако се власник узорка одрекне права на исти само за извесну врсту робе, остаће право узорка за осталу врсту робе, за коју је било одобрено;

3) у случају спора кад решење Управе о престанку узорка постане извршно.

У случајима из тачке 1. право узорка престаје првога дана по истеку последње године своје важности; у случају тач. 2. сутра дан по пријему представке о одрицању код Управе, а у случају тач. 3. онога дана, када решење управино постане извршно.

Одузимање.

§ 45.

Право узорка одузима се:

1) кад га власник у опште не употребљава или не употребљава у оној мери која је потребна нашој земљи; или

2) кад власник доноси у земљу производе, који су по истом узорку у иностранству израђени, а могу се израђивати у нашој земљи у довољној количини.

Право узорка може се одузети само по истеку године дана од дана уписа узорка у регистар. Ове одредбе не важе за државне узорке.

Поништавање.

§ 46.

Право узорка поништиће се:

- 1) кад се његов предмет не може сматрати као узорак у смислу § 36.;
- 2) кад је узорак искључен од заштите у смислу §§ 37. и 38.

Поништавање права узорка има повратно дејство, тако да се сматра као да никад није постојало.

Опозивање.

§ 47,

Узорак ће се опозвати ако се докаже:

- 1) да власник узорка није његов творац у смислу § 39. или да га није законитим начином прибавио;
- 2) да је битна садржина узорка узета из описа, нацрта, модела, предмета, или постројења кога другог лица, а без његовог пристанка.

Опозивање узорка може у првом случају тражити његов творац и онај који се у смислу § 39. сматра као творац, његов наследник или пријемник права, а у другом случају само оштећени.

Право на тражење опозивања узорка застарева према савесном власнику узорка за три године од регистровања узорка на његово име.

Прописи § 34. овог Закона важиће и за опозивање узорака.

§ 48.

Прописи §§ 14., 16., 17., 18., 20., 23., 24., 25., 27., 28., 29. и 30. овог Закона важиће аналого и за узорке.

Жигови.
Појам Жига.

§ 49.

Фабрички или трговачки жигови су они знаци, који се употребљавају за разликовање производа једне индустрије, заната или земљорада од других њима подобних производа у трговачком промету.

Ови знаци могу се употребљавати у облику жига, печата, вињета, рељефа, шифри, натписа, нарочитих слика и т. д.

При оцењивању, да ли је који знак за то погодан имају се узети у обзир све стварне прилике, нарочито време досадашње употребе знака.¹

Знаци који се не могу заштитити као жигови

§ 50.

Неће се одобравати заштита жигова, који су намењени за обележавање мононолисаних артикала, сем у случају кад заштиту жига тражи сама Управа Државних Монопола.²

§ 51.

Од регистровања су искључени, а услед тога не могу се заштити као жигови знаци робе или речи:

¹ При оцењивању да ли је који знак погодан, да се разликују производи, имају се узети у обзир све стварне прилике, нарочито време досадашње употребе знака (§ 49. закона).

(Решење Одбора за жалбе од 10./4. 1922. год. бр. 3936 (Мнж. 1/21), види Гласник стр. 498/1922).

Дуже трајање фактичне употребе знака може се узети у обзир само онда, када се заштити жига не противе позитивне законске одредбе.

(Решено у Одбору за жалбе 18./12. 1922. год. бр. 14611 Жж. 2/22, види Гласник стр. 192/1923).

² Експлозивне препарате треба сматрати као мононолисане предмете у смислу § 50. Закона.

(Решење Одбора за жалбе од 10./4. 1922. год. бр. 3955. (Мнж. 18/1921), види Гласник стр. 499/1922).

1) који представљају лик Краљев или кога од чланова Краљевског Дома;

2) који представљају државни или какав јавни грб;

3) који означавају искључиво само место, време и начин произвођења робе, затим квалитет, врсту робе, и њено опредељење, као и цену, количину и тежину исте;

4) који су у опште уобичајени за означавање извесних врста робе у промету; и

5) који имају неморалан или иначе јавном поретку противан карактер; затим такви натписи или податци који не одговарају фактичном стању ствари, те би могли створити обману.¹

¹ Речи које означавају квалитет, врсту, количину, намену и т. д. робе или су уобичајени у обичном говору или у редовним и сталним навикама трговине одбијају се од заштите по § 51. Закона. Ова су ограничења постављена, да се не би заштитом таковог знака ограничиле потребе трговачког промета, у коме је њихова употреба постала неопходна.

Према томе речи које не означавају директно квалитет и т. д. робе тако да би и обичан потрошач могао да доведе у везу робу са том речи, нису неопходне у трговини и неће се одбијати од заштите.

(Решено у Одбору за жалбе 27./11. 1922. бр. 13300 Мнж. 6/22, види Гласник стр. 58/1923).

Речи „Ideal Milk“ (Идеално млеко) и „Superb Milk“ (Изврсно млеко), употребљене за стерилизовано и кондензовано млеко, означају искључиво квалитет и врсту робе и, у смислу § 51. тач. 3. Уредбе о Заштити Инд. Својине, искључене су од законске заштите.

И ако § 51. тач. 3. Уредбе не спомиње изрично, да се од заштите као жигови могу искључити речи које искључиво означавају квалитет робе, смисао овог законског прописа је тај, да реч врста робе садржи у себи и појам квалитет робе.

(Решено у Одбору за жалбе 18./12. 1922., бр. 14610, Мнж. 8/21, види Гласник стр. 191/1923).

Реч „Solvolith“, као жиг међународно регистрован под бр. 24520 за „Срество за негу зуба“, не може се одбити од заштите по тач. 3. § 51. Закона, јер ознака састављена из речи узетих из страних, у нашој земљи неуобичајених језика (грчки-латински) не може се сматрати као ознака врсте, већ као фантастична ознака робе.

(Решено у Одбору за жалбе 15. 5. 1923. год., бр. 8164 Мнж. 5/21, види Гласник стр. 53/1923).

§ 52.

Жигови, који представљају лик Краљев или којега члана Краљевског Дома, државни или јавни грб, или какво одликовање, могу се регистровати само онда, ако се претходно покаже дозвола потребна у смислу постојећих закона и прописа у погледу употребе истих.

Заштита жигова који се састоје из речи.

§ 53.

Искључиво право употребе жига, који се састоји из једне или више речи, обухвата не само употребу жига у депонованом облику, него и употребу његову у сваком другом облику којим се

Жиг који се састоји из слике лире, употребљен за ознаку музичких инструмената, искључен је од регистровања, јер је овај знак уобичајен за ознаку овакве врсте робе (§ 51, тачка 4).
(Решено у Одбору за жалбе 18./12. 1922., бр. 14611, Жж. 2/22, види Гласник стр. 192/1923).

Речи које су саставни део фирме треба да се заштите као жиг чак и ако би такве речи по свом значењу искључене биле од заштите по § 51. Закона.

(Решено у Одбору за жалбе 27./11. 1922., бр. 13302, Мнж. 23/21, види Гласник стр. 58/1923).

При оцењивању да ли који знак не одговара фактичном стању ствари, те би могао створити обману, потребно је узети у обзир све стварне прилике под којима се производ, коме је намењен, пушта у промет.

Знак „National“ у погледу на заштићену робу, регистрајуће касе, неће се сматрати као ознака порекла робе, која не одговара фактичном стању ствари те би могла створити обману (§ 51, тач. 5), већ као фантастична ознака.

(Решено у Одбору за жалбе 18./12. 1922., бр. 1284, Жж. 3/22, види Гласник стр. 190/1923).

Реч „Monopole“ може се регистrirати као жиг за шампањска вина.

При оцењивању, да ли је који знак погодан за жиг имају се узети у обзир све стварне прилике, нарочито време досадашње употребе знака (§ 49).

(Решено у Одбору за жалбе 22./4. 1924., бр. 5125, Мнж. 24/21, види Гласник стр. 2/1925).

заштићени жиг изражава у целини или делимично другим словима, другим бојама или другој величини.¹

§ 54.

Регистровани жиг, који се састоји из самих писмена или речи, неће сметати другом лицу да под истим знаком продаје или пушта у промет своју робу, ако та писмена или речи представљају његово име, фирму или назив његове радње.²

Ово друго лице, чије је име, фирма или назив радње идентичан са туђим раније заштићеним жигом, може власнику таквог жига оспорити и одузети право на његову употребу за исту врсту робе, осим случаја, ако власник жига има исто такво име или фирму, односно назив радње.

Обавезна употреба жигова.

§ 55.

Употреба регистрованог жига није увек обавезна, али Министар Трговине и Идустирије може наредити, да се извесни предмети пре него што се у саобраћај пусте, снабдеју регистрованим жигом.

Власник жига, састављеног из саме речи, на основу § 53. има искључиво право на употребу те речи не само у облику, у коме га је заштитио него и на употребу његову у сваком другом облику.

(Решење Одбора за Оспоравање од 16./11. 1923. год., бр. 17153, Жо. 1/22, оснажено решењем Касационог Одбора од 5./11. 1924. год., бр. 3, Кж 2/24, види Гласник стр. 6/1925).

² Право на употребу једне речи у смислу § 54. први став, предпоставља, да је неко лице дотичну реч као обележје своје робе употребило већ у моменту, кад је друго лице на исту реч стекло право жига.

(Решење Одбора за Оспоравање од 16./11. 1923. год., бр. 17153, Жо. 1/22, оснажено решењем Касационог Одбора од 5./11. 1924. год. бр 3, Кж. 2/24, види Гласник стр. 6/1925).

Ограничавање употребе жига за извесну врсту робе.

§ 56.

Право жига не смета, да неко други употреби исти жиг за обележавање других врста робе.

У сумњи о истоветности врсте робе одлучиће Управа по службеној дужности, евентуално по са-слушању трговачких, занатлиских и индустријских комора.

§ 57.

Дозвољено је једном истом лицу да заштити више разних жигова за исту врсту робе.

§ 58.

Право жига за обележавање робе распростире се и на завоје, омоте, бурад, сандуке и остала средства за паковање те робе.

§ 59.

Овим Законом не мењају се постојећи прописи, који важе за извесну врсту робе, нарочито прописи о испитивању чистоће злата и сребра (правила за пулцирање).

Трајање жигова.

§ 60.

Право жига није ограничено роком, то ће право трајати све дотле док се редовно и благовремено плаћају таксе (§ 156).

Право жига важи од времена његовог уписа у регистар.¹

¹ Уписом жига у регистар (§ 60. став 2.) декларира се само дефинитивна заштита и од тога момента рачуна се његово трајање и дан доспелости такса. Али за утврђивање егзистенције једног права индустријске својине није меродаван

Пренос права жига.

§ 61.

Право жига везано је за предузеће.

Оно престаје са престанком истога, а може се и на другога пренети са предузећем.

У овом последњем случају нови власник је дужан да жиг на своје име пренесе, осим ако предузеће води и даље под непромењеном фирмом.

Док се пренос не упише у регистар, он не може у своје име истицати права на жиг и свазванична саопштења, која се односе на жиг, достављаће се уписаном власнику жига или његовом уписаном заступнику.

Престанак права жига.

§ 62.

Право жига престаје:

1) кад се власник одрекне свога права на жиг.

Ако се власник одрекне свога права на жиг само за извесну врсту робе, остаје му право жига за остале врсте робе;

2) ако се годишња или накнадна такса благовремено не плати;

3) у случају спора кад решење Управе о престанку жига постане извршним.

У случају тачке 1. право жига престаће сутра дан по пријему представке о одрицању; у случају тачке 2. првог дана по истеку последње године, за коју је такса плаћена, а у случају тачке 3. онога дана када решење управе постане извршним.

упис у регистар, већ моменат права првенства, т. ј. онај моменат, у којем је надлежној Управи поднета уредна пријава (§ 113.).

(Решење Одбора за оспоривање од 16./11. 1923. год. бр. 17153, Жо. 1/22. оснажено решењем Касационог Одбора од 5. новембра 1924. год, бр. 3, Кж. 2/24, види Гласник стр. 6 1925. год.).

§ 63.

Власник жига, који је изгубио своју важност у смислу § 62., може поново тражити његову заштиту за исту или другу врсту робе. Друга лица могу такав исти или сличан знак заштитити као жиг за исту врсту робе тек по истеку две године од кад је жиг престао важити, ако ранији власник у томе року није понова заштиту добио.

Узеће се да је сличан сваки знак, који би се у саобраћају лако могао сматрати као истоветан са заштићеним жигом тако, да би обичан купац исте робе могао приметити разлику тек уз нарочиту пажњу.¹

Поништавање.

§ 64.

Заштита жига поништиће се:

1) кад се заштићени знак у смислу § 49. не може сматрати као жиг;

2) кад је заштита искључена у смислу §§ 50., 51., 52. и 54;

¹ Речи „Диана“ и „Југословенска Диана“ су тако сличне, да би обични купац између њих могао приметити разлику само ако обрати нарочиту пажњу.

(Решено у одбору састављеном по § 70 Закона, 28/11. 1922. бр. 13298, V. 4/21, види Гласник стр. 59/1923).

Код оцењивања сличности регистрованих жигова не узима се у обзир разлика у оквирима придодатим жиговима, кад је главни облик жига сличан. (§ 63. став 2).

(Решено у Одбору за оспоравање 26/5. 1924. бр. 6663., Жо. 6/23, види Гласник стр. 3/1925).

За оцену сличности жига са другим жигом меродаван је главни утисак учињен жигом. Ако је у једном жигу истакнута једна реч крупним словима и остали знаци су споредног значаја, сматраће се овај жиг сличан другоме жигу, који представља исту реч (§ 63 ал. 2., § 64. тач. 3).

(Решење Одбора за оспоравање од 16/11. 1923. год. бр. 17153. Жо. 1/22., оснажено решењем Касационог Одбора од 5. новембра 1924. год. бр. 3. Кж. 2/24., види Гласник стр. 6/1925. год.).

3) кад је жиг сличан неком другом жигу, који је за исту врсту робе раније регистрован, а по закону још важи;

4) кад жиг носи име или представља лик кога лица, а власник жига нема одобрења за то.

У случају тачке 1., 2. и 4. могу тражити поништење заштите жига сва заинтересована лица, у случају из тач. 3. само власник раније регистрованог жига.

Исто тако може власник старог престалог жига или онај, који га је законим начином прибавио тражити поништење жига, који је једнак или сличан жигу, коме рок од 2 године, предвиђен у § 63., још није истекао.

Поништење права жига има повратно дејство тако, да се сматра, да то право није никада постојало.

Опозивање.

§ 65

Право жига ће се опозвати, ако неко докаже да исти знак без регистровања употребљава за исту врсту робе, те је тај био познат у заинтересованим круговима као обележје робе његовог предузећа још у доба регистровања спорнога жига, а који је жиг истоветан или сличан са његовим не регистрованим знаком робе.

Тужилац ће се одбити од тражења, ако тужени докаже да је жиг регистровао са пристанком његовим или да је предузеће, за које је жиг регистрован, употребљавало тај знак пре регистровања за исто толико време колико и тужилац или још дуже.

Тужба за опозивање оваког жига може се поднети најдаље у року од две године по његовом регистровању.

Опозивање жига има повратно дејство тако, да се сматра да опозвани жиг није никада постојао.

По извршности решења о опозивању жига

тужилац има право тражити да жиг региструје на своје име.

Прописи § 28, у колико се односе на право власништва, и § 30. важиће аналого и за жигове.

ГЛАВА III.

Организација Управе за Заштиту Индустриске Својине.

Надлежност Управе.

§ 66.

Управа за Заштиту Индустриске Својине надлежна је за давање, одузимање, поништавање, опозивање и решавање о зависности патената, за решавање о релативној неважности патената (§ 14. и 16.) и по изазивачким парницама (§ 153.), о принудним лиценцама (§ 26.), за све уписе у патентни регистар, као и за уписе у регистар узорака и модела и у регистар жигова и за решавање при оспоравању узорака и жигова.

Управа је дужна да на тражење судова даје писмено мишљење о питањима која се односе на патенте, узорке, моделе и жигове.¹

§ 67.

Управу за Заштиту Индустриске Својине сачињавају стални и привремени чланови.

Њихов број одређује према потреби Министар Трговине и Индустије.

Председник Управе стални је члан њен по своме положају. Стални чланови узимају се из реда указних чиновника управних, а привремени

¹ Није задаћа Управе, да каже суду, да је употреба некога знака подржавање заштићеног жига.

(Решено у Одбору, састављеном по § 70 закона, 28./11. 1922. бр. 13298, V. 4/2, види Гласник стр. 59/1923).

из редова државних чиновника у опште и из стручних лица других професија.

Председник Управе и Председник Одбора за жалбе и Одбора за оспоравање морају бити правници.

Стални и привремени чланови постављају се на ову дужност указом на предлог Министра Трговине и Индустије и то: привремени на пет година, а стални на неодређено време.

Ако стални члан престане бити чиновник Управин, престаје у исто време бити и њен стални члан.

Иначе чиновник, постављен за сталног или привременог члана, не мења ни у колико свој положај и ранг у државној служби.

Привремени чланови немају сталну плату већ ће им се одредити специјалне награде.

Председник Управе и сви остали стални и привремени чланови пре ступања у дужност полажу заклетву прописану за судије.

У својим одлукама Управа је самостална и независна и решава само по законима.

Одсеци.

§ 68.

У Пријавном Одсеку за патенте решавају се самостално све пријаве патената, евентуални приговори, наређује се упис патената у регистар и решавају се све представке неспорне природе, које се односе на већ уписане патенте, као пренос, залога, упис добровољне лиценце, забелешке спора, добровољно одрицање патената и т. д.

У пријавном Одсеку за узорке, моделе и жигове решавају се самостално све пријаве за узорке, моделе и жигове и наређује њихов упис у регистар, решавају се све представке неспорне природе, које се односе на већ уписане узорке, моделе и жигове, као пренос, забелешке спора, добровољне лиценце, залог код узорака и модела и добровољно одрицање узорака, модела и жигова.

На челу сваког Одсека је по један шеф кога одређује Министар Трговине и Индустрије на предлог председника Управе, а из реда сталних чланова.

У Одсецима решавају Одбори састављени од три члана.

Чланови Одбора у пријавном Одсеку за патенте узимају се из реда сталних чланова Управе, а у пријавном Одсеку за узорке, моделе и жигове Одбор се саставља из сталних а по потреби и из привремених чланова.

У пријавном Одбору за патенте два су члана правника а један техничар, кад је тежиште у правном питању, а један правник и два члана техничара, кад је тежиште у техничком питању.

У пријавном Одбору за узорке, моделе и жигове увек морају бити два стална члана правника, а трећи члан може бити правник или један стални или привремени члан стручњак, кога одреди шеф Одсека.

У почетку сваке године председник Управе распоређује сталне чланове у пријавни Одсек за патенте као и у пријавни Одсек за узорке, моделе и жигове, а шефови пријавних Одсека састављају потребне Одборе.

Одбори за жалбе и за оспоравање.

§ 69.

Противу решења пријавних Одбора могу интересована лица жалити се Одбору за жалбе. Жалба се предаје Управи за Заштиту Индустриске Својине у року од тридесет дана по пријему решења.

Одбор за жалбе састоји се из пет сталних или привремених чланова Управе и то:

1) кад се решава о патенту, из два правника и три техничара; и

2) кад се решава о узорцима, моделима и жиговима, из три правника и два друга стручњака.

Решења овог Одбора су извршна.

О одузимању, поништавању, опозивању патената; о релативној неважности патената (§§ 14. и 16.); о зависности; о принудним лиценцима код патената; о престанку патента у смислу § 16.; о релативној неважности и одузимању узорака и модела, о поништавању и опозивању узорака, модела и жигова решаваће Одбор за оспоравање, који се састоји из пет сталних или привремених чланова Управе и то:

1) кад се решава о патенту, два правника и три техничара;

2) кад се решава о узорцима, моделима и жиговима, три правника и два друга стручњака.

Исто тако овај Одбор решава и о случајевима предвиђеним у § 153.

Одбору за жалбе и Одбору за оспоравање председава председник Управе или онај, кога он одреди, а остале чланове за ова два Одбора одређује у духу ових одредаба председник или онај који буде председавао, из реда сталних или привремених чланова Управе, који по спорном предмету нису учествовали при решавању у пријавном Одсеку односно у Одбору за жалбе.

§ 70.

За давање мишљења по тражењу судова у смислу другог става § 66., председник Управе за сваки случај одређује Одбор састављен од најмање пет лица, од којих су бар двојица правници.

Пословање у Одборима.

§ 71.

У свима Одборима све припремне радње које претходе решавању, врше референти, који стављају потребне одлуке сами или у споразуму са другим

стручњацима за поједина питања, чије би им мишљење било потребно.

Противу наређења референата нема места посебној жалби, али странке могу тражити од председника Одбора да промени приправне наредбе референтове. Ако у томе не успе, може тражити на рочишту, да се ствар расправи као претходно питање.

У свима Одборима решава се већином гласова.

Пре решења може сваки Одбор тражити мишљења стручњака из реда чланова Управе или изван ове.

Све одлуке и решења Одбора изричу се у име Управе за Заштиту Индустриске Својине и поткрепљују се разлозима, а по један примерак доставља се заинтересованим странама.¹ Из сваког решења мора да се види из кога је Одбора Управе дотично решење и који су чланови учествовали у решавању.²

¹ Наредба председника Управе од 19. 5. 1923. Пр. бр. 529.: До сада су послужитељи, који су имали да предају одлуке, решења, наредбе и т. д. г. г. адвокатима односно патентним инжењерима у Београду, предавали исте било адресатима, било њиховим приправницима или писарима. Како се дешава, да поједини правозаступници оспоравају правилност наредба, које су предате не њима лично, већ њиховим приправницима, и како и § 36 зак. о правозаступницима предвиђа лично предавање, то да би се избегли такви случајеви.

Наређујем: Да се од сада сва саопштења од стране Управе имају да предају лично г. г. адвокатима, односно патентним инжењерима.

² Одбор за жалбе може код свога решења употребити формалне прописе касније изишле наредбе, која није била у снази за време решења Пријавног Одбора, а гласи у корист жалиоца.

Примењивање наредбе од 3/3. 1924. год. (Сл. Н. бр. 53). (Решење Одбора за Жалбе од 23/4. 1924. бр. 5115, Пж. 523, види Гласник стр. 13/1925).

Пропис, установљен § 306. грађанског судског поступка да се решењем мора истаћи одвојено реферат, побуде и закључење судско не треба примењивати у Управи.

(Решење одбора за жалбе од 23/4. 1924. бр. 5120, Пж. 3/23., види Гласник стр. 14/1925).

Касациони Одбор Управе за Заштиту Индустриске Својине.

§ 72.

Противу решења Одбора за оспоравање може се изјавити жалба Касационом Одбору Управе за Заштиту Индустриске Својине у року од тридесет дана по пријему решења. Жалбе се предају Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Овај се Одбор састоји из пет чланова и то: три члана једног од највиших судова, од којих је најстарији председник овог Одбора, и два стручњака.

Прва три члана и њихова три заменика поставља Краљ Указом на предлог Министра Трговине и Индустије за време од пет година.

Остала два члана стручњака позива председник Одбора из листе привремених чланова Управе за Заштиту Индустриске Својине (§ 67.) и стараће се да ни један од тих чланова није учествовао при решавању или оспоравању спорнога предмета при Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Чланови овог Одбора имаће посебне награде и то прва три члана имаће стални хонорар, а стручњаци награду од седнице.

Изузеће чланова.

§ 73.

За изузећа чланова Касационог Одбора и чланова Одбора пријавних, за жалбе и за оспоравање код Управе за Заштиту Индустриске Својине важе §§ 52., 53., 54., 55. и 56. Закона о поступку судском у грађанским парницама Краљевине Србије.

Одмор.

§ 74.

Управа не ради у недељу и остале празничне дане када не раде судови у седишту управином. Велики одмор Управин пада у исто време кад и судски одмор.

Ако последњи дан рока падне у недељу или други празнични дан, узима се први радни дан по празнику као последњи дан рока. Велики одмор управин не прекида ток рокова. Ако последњи дан рока падне у који дан великог одмора, онда се као последњи дан рока сматра први радни дан по великом одмору.

За време великог одмора ограничава се пословање Управе на пријем и завођење свих акга, уписе у регистре и решавање по пријавама у колико то буде могуће.¹

Заступници.

§ 75.

Сви они који не станују у нашој земљи, а траже или имају какво право индустриске својине или учествују као парничари у спору о таквом праву, морају имати пуномоћника који станује у нашој земљи.

Каква треба да буде садржина и форма пуномоћија, коју ће наши држављани и странци подносити Управи за Заштиту Индустриске Својине, прописале Министар Трговине и Индустије.²

¹ Сви рокови који се односе на уплате годишњих и накнадних такса не прекидају свој ток за време великог одмора Управиног већ се свака уплата има извршити до дана истека рока, због тога што се став други § 74. Закона о Заштити Индустриске Својине не може применити на ове рокове, пошто је ставом трећим истог параграфа прописано да се пријем и завођење свих аката и уписи у регистре имају вршити и за време великог одмора Управе. (Види Гласник стр. 306/1924).

У чл. 4. Париске Конвенције предвиђен годишњи рок за пријаву истог проналаска у другој земљи Савеза Уније у циљу придржавања истог приоритета не може се као законски рок продужити и то ни у случају, да пада задњи дан рока у време великог одмора управиног. (§ 74). (Решење Одбора за жалбе од 23/4. 1924, бр. 5120, Пж. 3/23, види Гласник стр. 14/1925).

² Текст 2. става § 75. одговара измени, учињеној чл. 143. Финансиског Закона за год. 1924/25. од 31/3. 1924. (Службене Новине бр. 75—XIV).

Чланом 143. Финансиског закона за год. 1924/25 измењен је став 2 § 75 Закона о Заштити Индустриске Својине односно пуномоћја које се подноси Управи за Заштиту Индустриске Својине. По досадашњим прописима Министар Трговине и Индустије прописивао је само садржину овог пуномоћја. По горњим изменама прописује и његову форму.

До сада су у разним покрајинама наше државе постојали различити прописи у погледу пуномоћја, нарочито што се тиче овере потписа властодавчевог. Тако у једнима је била обавезна овера потписа властодавчевог — у другим не. У пуномоћију издатом по пропису § 75. пом. Закона од лица која не станују у нашој земљи морао је се потпис властодавчев оверити по закону оног места у коме је пуномоћје издато.

Наредбом Господина Министра Трговине и Индустије од 3/4. ове године, која је објављена у „Службеним Новинама“ бр. 80 од 8. априла тек. год., изједначени су прописи у колико се односе на оверу пуномоћја, која се подносе приликом заштите права индустриске својине.

На основу ових измена потпис властодавца у пуномоћију, без обзира на то да ли властодавац станује у нашој земљи или на страни, не треба оверавати. Овера потписа по закону оног места, у коме се пуномоћје издаје, биће у будуће потребна само у случајевима кад је пуномоћник овлашћен, да пријаву повуче, да се одрекне права индустриске својине или кад тражи повраћај уплаћених годишњих или других такса.

Сем тога Управа за Заштиту Индустриске Својине може и накнадно тражити оверу потписа у случају спора или другим случајевима у којима се нарочита потреба укаже.

Овим изменама олакшане су знатно формалности, које су до сад постојале око овере пуномоћја како у нашој земљи тако и на страни, што ће несумњиво допринети да се и број пријава права индустриске својине код ове Управе повећа. (Види Гласник стр. 186/2924).

Заступник пријавиоца, који не поднесе Управи у смислу § 75 закона пуномоћје, сматра се као *negotiorum gestor*, који извршује све потребне доставе на своју одговорност.

Решење Одбора за жалбе од 10/2. 1923. год бр. 3129. (Пж. 1/22., види Гласник стр. 474/1923).

Сви који не станују у нашој земљи, а траже какво право Индустриске Својине, морају имати пуномоћника, који станује у нашој земљи (§ 75). Кад се пуномоћје не донесе у остављеном року, патентну пријаву треба одбити. (Решење Одбора за жалбе од 10/2. 1923, бр. 3127, Пж. 2/22, види Гласник стр. 475/1923).

Саопштења извршена пуномоћнику имају исте правне последице, као да су извршена и самом властодавцу (§ 75. став последњи). Због тога пуномоћник дужан је, да изврши све радње потребне за задобивање патента, па дакле и да уплати штампарске трошкове у смислу § 92. и § 87. тач. 4.

(Решење Одбора за жалбе од 20/10. 1924.. бр. 11938. Пж. 3/24, види Гласник стр. 15/1925).

Саопштења извршена пуномоћнику имају исте правне последице као да су извршена и самом властодавцу.

§ 76.

Заступање по питањима индустриске својине могу упражњавати као занимање само адвокати, патенти одветници и патентни инжињери, који су наши држављани.

Државне интересе заступа државни правобранилац.

Парничне стране могу за одбрану или разјашњење свога права о своме трошку и без права на тражење накнаде од друге парничне стране поред свога пуномоћника привести и друге стручњаке, ако дотични Одбор који ствар расправља то допусти.

Патентне одветнике и патентне инжињере поставља Управа о чему ће им и декрете издавати.

И једни и други могу почети своје функције тек по упису у специјалне регистре, које ће водити Управа. Ови уписи ће се објављивати у Гласнику Управином.

За упис у ове регистре и за декрет полагаће се такса у износу 500 динара.¹⁾

У споровима о одузимању, поништавању или опозивању патената, узорака, модела или жигова, могу заступати само адвокати, а патентни одветници и патентни инжињери могу у тим споровима заступати само по питањима техничке природе.

За патентне одветнике могу се поставити: наши држављани који могу пуноважно расправљати својом имовином и стањују у нашој земљи, а нису осуђивани нити су под истрагом за злочине, за безчастећа кривична дела и за кривична дела у опште из користољубља.

Уз све горе наведено, ова лица морају имати и потребну стручну спрему. Сматраће се да имају

¹⁾ Ова такса одређена је тар. бр. 166 закона о таксама од 25./10. 1923. (Сл. Нов. бр. 255—XIII).

стручну спрему они, који су свршили у нашој земљи или у иностранству технички факултет или техничку високу школу или вишу пољопривредну школу у рангу Университета или рударску и шумарску академију или природно-математички одсек филозофског факултета и да су на истима положили све прописане испите.

О томе, да ли је која виша школа у иностранству у рангу Университета и да ли даје потребну стручну спрему за овај посао, решава Министар Трговине и Индустрије по предлогу Управе, а по прибављеном мишљењу од надлежног Министра.

Да би лице, које има предње квалификације, могло постати патентни одветник, потребно је, да има две године праксе код кога нашег патентног одветника, односно код адвоката, који се бави заступањем пред Управом за Заштиту Индустриске Својине и да је положио испит за патентног одветника. Испит се полаже код Управе.

Пракса сталних чланова проведена код Управе урачунава се члановима, који имају потребну техничку спрему, као пракса предвиђена за патентне одветнике.

Патентни одветници стоје под Управом за Заштиту Индустриске Својине.

О упису у регистар патентних одветника односно патентних инжињера, решава председник Управе. Ако се коме не дозволи упис у регистар може се у року од тридесет дана по саопштењу решења жалити Министру Трговине и Индустрије, чије је решење извршно.

Патентни инжињери могу постати они приватни инжињери и архитекти, који имају права на јавну праксу.

Патентни одветници и патентни инжињери морају положити специјалну заклетву пре него што се упишу у регистар.

§ 77.

По дисциплинарном кажњавању патентних одветника и приправника важиће прописи §§ 53—63

Закона о правозаступницима за Краљевину Србију од 15. јуна 1865. год., с том изменом, што је за изрицање казне надлежан председник Управе за Заштиту Индустриске Својине, Касациони Одбор Управе и Министар Трговине и Индустије у место председника Првостепених Судова, Министра Правде и Дисциплинарног Суда.

Председник Управе може казнити патентног одветника за мање иступе укором или новчано до 150 динара. Противу ове осуде може се патентни одветник у року од 15 дана жалити Касационом Одбору Управе, чије је решење извршно.

За веће иступе председник Управе упутиће акта Касационом Одбору, који може патентног одветника казнити укором, новчано до 1100 динара, удаљењем од дужности за време од једног месеца до једне године или решити, да се испише из регистра за патентне одветнике као недостојан јавног поверења. Противу ове осуде може се патентни одветник у року од 15 дана жалити Министру Трговине и Индустије чије је решење извршно.

Осим овога може се патентни одветник решењем председника Управе удаљити од своје дужности у случајима и у границама § 63 Закона о правозаступницима за Краљевину Србију.

Све жалбе, које се подносе на основу овог параграфа предају се Управи.

Одређивање заступника.

§ 78.

Власнику патента, узорка, модела и жига, који живи на страни, а нема заступника у нашој земљи, или чије место становања у нашој земљи није познато, може Управа за Заштиту Индустриске Својине поставити заступника (куратора). Одређивање заступника објавиће се преко Гласника управиног. Овакав заступник остаће на овој дужности докле власник другог не одреди.

Гласник Управе за Заштиту Индустриске Својине.

§ 79.

Управа издаваће свој службени лист: „Гласник Управе за Заштиту Индустриске Својине“, који ће периодично излазити и у коме ће се објављивати сва наређења и огласи о патентима, узорцима, моделима и жиговима предвиђени у овом Закону.

Регистар за патенте.

§ 80.

У Управи за Заштиту Индустриске Својине водиће се регистар патената, који ће садржавати: текуће бројеве, предмет и трајање датих патената, затим име и презиме, занимање и место пребивања власника патента и њихових заступника. У регистру треба бележити: почетак и свршетак патента, као и податке о плаћању годишњих такса, почетак приоритетног права, одузимање, поништавање и опозивање патента, експропријацију, проглашавање допунског патента самосталним, лиценце, зависност патента, пренос, заложна права и друга стварна права на патенту, релативна неважност патента (§§ 14. и 16.), решење по изазивачкој парници (§ 153.) и забелешка спора.

Управа чува у својој посебној архиви описе, нацрте, моделе и угледне примерке датих патената, затим молбе и исправе, на којима се оснивају уписи у регистар.

Разгледање патентног регистра и описа као и разгледање нацрта, модела и угледних примерака, на основу којих су патенти дати, затим разматрање молби и исправа као и узимање преписа и копија дозвољено је свакоме, у колико се не односе на тајне државне патенте (§ 101.).

Управа обзнањује све промене на патентима у своме Гласнику.

Она обзнањује описе и нацрте датих пате-
ната у самосталним патентним списима.¹

На молбу се издаје оверени извод из регистра.

Регистар узорака и модела.

§ 81.

У Управи водиће се регистар узорака и модела, који садржава: текуће бројеве, дан уписа, је ли узорак јаван или тајан, датум кад је тајни узорак као јаван уписан, врсту робе за коју важи право узорка и број наређења под којим је узорак упућен у архиву, време од када се рачуна приоритетно право, име и презиме, место пребивања власника узорка, односно и његовог пуномоћника, податке о плаћању годишњих такса, пренос, престанак права узорка и једну рубрику напомена, у коју се уписују све за узорке важније околности.

Регистар жигова.

§ 82.

Код Управе водиће се регистар жигова и садржаваће ове податке: текуће бројеве, дан уписа, оригиналан жиг, време пријаве, време од када се рачуна приоритетно право, име и презиме, фирму и место пребивања власника жига, односно и његовог пуномоћника, означавање предузећа, које ће

¹ Патентни списи. — Да би се омогућило интересованим да, у случају потребе, могу разгледати и користити се нашим патентним списима, Управа их је ставила на расположење извесним институцијама у земљи и то: Техничком Факултету у Београду, Високим Техничким Школама у Загребу и Љубљани, Трговачкој, Индустриској и Занатској Комори у Београду и свима осталим Трговачко-Обртничким Коморама у земљи.

Сви патентни списи, које је до сада Управа издала, могу се разгледати код поменутих институција. (Види Гласник стр. 256/1922).

употребљавати жиг, робе или врсту робе, за које важи право жига, податке о плаћању годишњих такса, пренос, престанак права жига и једну рубрику напомена, у којој се уписују све важније околности за право жига.

§ 83.

Управа чува у засебној архиви описе, нацрте, моделе и узорке, који припадају постојећим узорцима и жиговима, затим молбе и исправе на којима се оснива упис у регистар.

Разгледање регистра, описа, нацрта и т. д. као и преписивање и копирање свакоме је дозвољено, изузев код тајних узорака.

По упису у регистар Управа обзнањује у своме Гласнику узорке, моделе и жигове као и све промене, које се односе на та права.

Управа даје на захтев оверене изводе из регистра, који се код ње воде.

Правна помоћ.

§ 84.

Судови и све друге власти дужни су указивати правну помоћ Управи за Заштиту Индустриске Својине.

ГЛАВА IV.

Поступак при давању патената.

Пријава патената.

§ 85.

Ко тражи патент дужан је свој проналазак пријавити Управи за Заштиту Индустриске Својине писмено у прописаној форми непосредно или преко поште.

Као моменат пријаве сматраће се моменат пријема пријаве у Управи.

§ 86.

По правилу за сваки проналазак подноси се засебна пријава. Два или више проналаска могу се обухватити једном пријавом само у том случају, ако се ти проналасци односе на исти предмет као саставни делови или као помоћна средства.

Подношење пријава.

§ 87.

Пријава мора садржавати:

1) име и презиме; занимање и место становања молиоца; а у случају кад молбу предаје пуномоћник, онда исте податке и о овоме;

2) захтев за одобрење патента;

3) кратак назив проналаска, за који се тражи патентирање (наслов);

4) пристапак пријавиоца да ће Управи платити све штампарске трошкове за објаву и публикације предвиђене у овом Закону.

§ 88.

На пријави ће се утиснути пријавна такса (§ 155).

Уз пријаву подносе се и два примерка описа проналаска по прописима овог Закона (§ 89), снабђени оригиналним потписом пријавиоца или његовог пуномоћника.

Ако пријаву подноси пуномоћник мора положити и пуномоћије.

Опис проналаска.

§ 89.

Опис проналаска мора испуњавати ове услове:

1) мора да је тако јасан и потпун, да га

стручњаци могу израдiti или употребити по томе опису без икаквог допуњавања;

2) оно што је ново у проналаску и што пријавилац жели ставити под заштиту као своју повластицу треба нарочито истаћи при закључку описа у једном или више захтева;

3) мора садржавати нацрте, потребне за разумевање описа израђене тако, да буду дуготрајни, а на тражење Управе морају се приложити још и модели и угледни примерци.

Док Управа не реши, да се пријава објави слободно је мењати опис и захтеве, који су означени у истом.

Ако се промена тиче битности проналаска, Управа ће решити да се пријава има сматрати као да је учињена тек у моменту, кад су те промене извршене (§ 90.).

Право првенства (приоритета).

§ 90.

Право првенства на свој проналазак добија пријавилац у моменту подношења уредне пријаве. Од тога времена он ужива првенство према свакоме истоветном проналаску који се касније пријави.

Ако пријава има каквих недостатака, па ако се они благовремено отклоне (§ 91), може је Управа сматрати као уредно поднету у моменту прве предаје, ако ти отклоњени недостатци нису променили битност проналаска. Али ако су ти благовремено уклоњени недостатци накнадно променили битност проналаска узеће се, да је проналазак уредно пријављен у време уклањања тих недостатака и уживаће право првенства од тога времена.¹

¹ Тражење на признавање више права првенства за једну патентну пријаву противно је Закону; за сваку патентну пријаву може се признати само једно право првенства.

(Решење Одбора за Жалбе од 8. априла 1922. год. бр. 3815. Пж. 1/21. види Гласник стр. 254/1922).

Претходно испитивање.

§ 91.

Уредност сваке пријаве претходно испитује један члан пријавног Одсека, коме се она да у рад (референт).

Ако пријава не буде у свему уредна или не одговара прописима овог Закона, позваће се подносилац писменом наредбом референта, да је у извесном одређеном року допуни или исправи.

Ако се при претходном испитивању, а по потреби и по саслушању стручњака, утврди да проналазак није способан за патентирање (§§ 8. и 9), референт ће о томе известити молиоца, наводећи му разлоге и позивајући га да се у одређеном року изјасни.

Новост пријављеног проналаска (§ 10.) неће се испитивати по службеној дужности, али ако је Управи познато да проналазак није нов, известити ће референт о томе пријавиоца тражећи да се о томе изјасни.

Кад се поднесе тражена допуна, исправка или изјашњење, или кад прође остављени рок за допуну, исправку, односно за изјашњење, пријавни Одбор донеће одлуку.

Председник Управе може прописати како ће се вршити претходно испитивање уредности пријаве.

Одбијање пријаве.

§ 92.

Ако допуњена или исправљена пријава не одговара прописима овог Закона, или проналазак у опште није способан за патентирање по §§ 8. и 9., у случају става 4. § 91. или кад подносилац у остављеном року не плати трошкове око објаве, пријавни Одбор одбиће такву пријаву.

Ако би се пријава имала одбити са разлога, који пријавиоцу нису били саопштени у претход-

ном испитивању уредности пријаве, Одбор ће му пре решења дати прилике, да се у одређеном року и о томе изјасни.¹

Тек пошто се ово изврши или пређе рок за ово изјашњење, Одбор ће решити о пријави.

Примање, објављивање и излагање пријаве.

§ 93.

Ако Одбор нађе да је поднета пријава уредна и да се патент може одобрити, наредиће да се пријава објави.

Пријава се објављује о трошку пријавиоца у Гласнику управином и мора садржавати име и презиме, занимање, место сталног становања пријавиоца, предмет проналаска и захтеве из описа патента (§ 89. тач, 2), као и дан и време пријаве.

Од дана објаве у Гласнику ступају у корист пријавиоца привремено на снагу законска дејства патента, што ће се и у објави огласити. Онога дана, кад се објава публикује у Гласнику, изложиће се пријава заједно са свима њеним прилозима код Управе за време од два месеца, тако, да је сваки може разгледати.

Овако изложени и у Гласнику објављени опис и нацрт патента не сме се прештамповати ни умножавати без одобрења пријавиоца проналаска.

На тражење пријавиоца проналаска Управа може објављивање проналаска у Гласнику своје и његово излагање одложити до шест месеци.

¹ Свако решење Управе треба да буде образложено формалним и материјалним законским прописима, на којима се темељи (§ 92 закона).

Довољно је у разлозима позвати се на пријавиоцу већ одлуком референта саопштене примедбе и закону не одговарајуће недостатке пријаве.

(Решење Одбора за жалбе од 10/2. 1923, бр. 3129 (Пж. 1/22), види Гласник стр. 474/1923).

Тражење одлагања до три месеца Управа мора уважити.¹

Приговори.

§ 94.

Приговор противу траженог патента може се уложити код Управе најдаље у року од два месеца од дана када је пријава објављена и изложена (§ 93).

Приговор се предаје написмено у два примерка.

Он може бити заснован само на следећим твђењима која су основана на одређеним чињеницама:

1) да предмет пријаве није способан за патент (§§ 8—10.);

2) да се проналазак у битности слаже са којим проналаском који је раније у нашој земљи пријављев или патентираи;

3) да је пријављени патент зависан од другог патента (§ 11.);

4) да пријавилац није творац проваласка односно да није законитим путем до њега дошао (§ 12);

5) да је битна садржина оспорене пријаве узета из описа, нацрта, модела, оруђа или постројења кога другог лица или из поступка при изради који то лице употребљава без његовог пристаика.

У случају назначеним под 3. приговор може учинити једино власник раније датог патента, у случају под 4. само проналазач или законски власник проналаска, а у случају под 5. само општећени.

Један примерак приговора треба доставити пријавиоцу проналаска да у року од 30 дана, који се може само из важних разлога одлуком пријавног Одбора продужити, преда свој писмени одговор у два равногласна примерка.

¹ Рукописи за Гласник примају се до 20. сваког месеца, с тога је потребно да сва тражења у погледу промене или одлагања објава патентних пријава и томе слично буду достављена Управи најкасније на два дана раније од горе назначеног датума. (Види Гласник стр. 262/1921).

Поступак са приговорима.

§ 95.

Кад се прими одговор или прође рок за то остављен, па ако су сва питања довољно разјашњена, изнеће се предмет Одбору на решавање.

Ако би ради јасноће требало да се још што-год објасни или пречисти, одређени референт тражиће писмено разјашњење од странака и кад их добије, достављаће их другој страни на одговор и примедбу у извесном року, све док сва спорна питања не буду са обе стране довољно разјашњена. По потреби референт може странке позивати и на саслушање ради провере доказа, испита сведока и вештака или стручњака и предузимати све остало што је потребно, да би предмет што зрелији и јаснији изишао пред Одбор.

Оцена доказа и решење.

§ 96.

Пријавни Одбор пошто без присуства интересованих страна и њихових пуномоћника прочита и расмотри сва односна акта донеће своје решење о поднетој пријави.

Ако му предмет није довољно јасан вратиће га референту са примедбама или ће одредити рочиште на које ће у циљу објашњења позвати све интересоване, а по потреби сведоке, вештаке и стручњаке. Осим позваних лица нико више не може присуствовати на рочиштима.

§ 97.

Пријавни Одбор уз главну ствар увек ће одлучити по своме уверењу и оцени колико ће и која странка поднети од трошкова учињених око дотадашњег извиђења и хоћели која странка другој што трошкова накнадити. У трошкове ће се урачунати и награде привременим члановима.

§ 98.

Ако приговор у случајевима тач. 4. и 5. § 94. проузрокује повлачење или одбијање пријаве, моћи ће странка, која је тај уважени приговор уложила, ако у року од тридесет дана по саопштењу решења поднесе пријаву за патентирање проналаска, тражити да се њеној пријави призна као дан пријаве онај дан који је као дан пријаве важио за повучену или одбијену пријаву.

Жалбе.

§ 99.

На решење, којим се пријава одбија, као и на решење, којим се одобрава патент у ограниченом или потпуном обиму, или се патент оглашава зависним, може пријавилац или приговорник изјавити жалбу у року од тридесет дана по пријему решења.

Жалбе се предају Управи, која их са односним актима упућује Одбору за жалбе.

Жалбе недовољно поднете одбиће референт решењем, противу кога има места жалби у истом року Одбору за жалбе.

Уз жалбу треба поднети онолико преписа жалбе и прилога колико има на противној страни парничара.

Ако је жалба благовремена, по један препис доставиће се противпарничару на одговор у року од тридесет дана. Овај се рок из важних разлога може продужити. За даљи поступак у Одбору за жалбе важе прописи §§ 95. до 98. овог Закона.

У жалби је допуштено наводити нове чињенице и доказе.

Ако Одбор за жалбе нађе да пријаву треба одбити или уважити са других разлога, и не са оних на којима се заснива решење пријавног Одбора, он ће претходно дати прилике свима учесницима спора, да се о томе изјасне у извесном одређеном року.

Патентна исправа — Обзнана Патента.

§ 100.

Кад решење о одобрењу патента постане извршно, Управа ће наредити, да се заштићени проналазак уведе у патентни регистар, а сем тога, да се о трошку власника одобрење патента обзнани у Гласнику, као и да се опис патента објави у патентном спису.

Уз то ће Управа дати власнику патента и нарочиту исправу.

Патенти државних власти.

§ 101.

Ако је у питању проналазак који за рачун Државе пријављује један од Министра у интересу наоружања, одбране земље или у опште државном интересу или ако је у питању какав пријављени проналазак који је експроприсан на рачун Државе (§ 20.), то ће се патент изузетно на тражење Министрово одмах одобрити без икакве објаве, ако проналазак испуњава остале битне и формалне захтеве и ако је пријава уредна. У том случају пријава се не излаже и не објављује, такав се патент не уводи у општи патентни регистар нити се о њему издаје патентни спис.

За такве патенте водиће се нарочити регистар тајних државних патената, који чува и води лично сам председник Управе. Прегледање тога регистра дозволиће председник само ономе лицу, које донесе специјално писмено овлашћење за тај посао од Министра, који је у име Државе такав патент тражио.

Трајање тајних државних патената рачуна се од дана одобрења њиховог.

Губитак привремене заштите.

§ 102.

Ако се пријава после објаве (§ 93.) одбије, повуче или ако се у остављеном року не плате

трошкови око објаве и штампања патентног списка, пријавилац патента губи сва дотле задобивена права по пријави и последице привремене заштите престају (§ 93. став 3).

Решење о томе доноси пријавни Одбор и обзнањује га у Гласнику по службеној дужности.

Поступак при заштићавању узорака и модела.

§ 103.

Ко хоће себи да обезбеди искључиво право на употребу узорка или модела, мора код Управе за Заштиту Индустриске Својине пријавити свој узорак или модел писмено у прописаној форми непосредно или преко поште.

Садржина пријаве.

§ 104.

Пријава мора садржавати:

1) име и презиме (фирму), занимање и место становања пријавиоца и његовог пуномоћника, ако га има;

2) изјаву да ли ће узорак бити јаван или тајан;

3) означавање врсте робе (§ 40.), за коју се узорак тражи;

4) кратак назив узорка;

5) време за које се заштита тражи;

6) пристапак да ће се платити сви штампарски трошкови за обзнане прописане овим Законом.

Прилози пријаве.

§ 105.

Уз пријаву морају се поднети:

1) пуномоћије, ако се пријава подноси преко пуномоћника;

2) два примерка индустриског или занатског производа израђеног по узорку, који се хоће заштити.

тити, или цртежи, односно слике, које потпуно и јасно представљају узорак.

Само цртеж, односно слика приложиће се у случају кад узорак по својој величини или тежини није згодан за прилагање;

3) два примерка детаљног описа онога, што се на приложеном цртежу, слици или предмету као узорак жели заштитити — захтев по узорку.¹

На пријави ће се утиснути пријавна и прво-годишња такса (§ 156).

Тајни узорак.

§ 106.

Ако се узорак пријави као тајан, неће се никоме дозволити да без одобрења пријавиоца разгледа узорак (модел) и прилоге пријаве. Ово не важи за чиновнике који су службено запослени у раду на узорцима али су они дужни све што у том својству виде или дознају чувати као службену тајну.

Тајност узорка престаје:

- 1) кад прође година дана од уписа у регистар;
- 2) кад се власник одрече свога права или
- 3) кад се прогласи јавним.

Кад тајност узорка престане, то ће се уписати у регистар.

Право првенства.

§ 107.

Право првенства на пријављени узорак задобија пријавилац у моменту кад поднесе уредну пријаву, ако му се на основу те пријаве заштита узорка одобри.

¹ Код пријаве узорка или модела у смислу § 105. треба оно што се жели заштитити у нарочитом захтеву јасно истакнути.

(Решено у Одбору за Жалбе 28./11. 1924. год., бр. 13703, Мж. 1/24, види Гласник стр. 11/1925. год.).

Ако пријава има каквих недостатака па се они благовремено уклоне, сматраће се да је пријава као уредна поднета у моменту прве предаје, ако уклањање тих недостатака није изменило битност узорка.

На случај да су благовремено уклоњени недостатци накнадно променили битност узорка, узеће се, да је уредна пријава поднета тек у време уклањања тих недостатака.

Ако је једна ствар раније пријављена као патент, па је била одбијена, јер није одговарала прописима § 8., па се иста ствар у року од тридесет дана по извршности решења о одбијању пријави као модел, онда ће се, ако је ова последња пријава уредна, сматрати, да је поднета у моменту, кад је тражена заштита патента.

Исто тако обратно: ако је једна ствар раније пријављена као модел па је одбијена за то што није одговарала § 36. па се накнадно иста ствар пријави уредно као патент у горњем року, сматраће се, да је пријава за патент донета у време, кад је пријава за модел поднета била.

Испитивање пријаве.

§ 108.

Ако пријава за заштиту узорка одговара у свему прописима §§ 36., 37., 104. и 105. и ако су плаћени штампарски трошкови за обзнану, Пријавни Одбор ће одобрити заштиту, увести узорак у регистар и издати пријавиоцу исправу. Новост узорка у смислу § 38. неће се испитивати по службеној дужности.

Заштита узорка ће се обзнанити у Гласнику управном.

У исправи, која се власнику издаје, означаће се датум уписа узорка у регистар, битна садржина узорка а приложиће јој се један примерак узорка и један захтев по узорку (§ 105. тач. 3.).

§ 109.

Ако Одбор нађе, да се тражени узорак не може заштитити, он ће пре но што би о томе донео решење пријавиоца извести о препрекама и дати му прилике, да се о томе у одређеном року изјасни.

По пријему његовог изјашњења или по истеку рока Одбор ће донети решење.

Противу решења Одбора, којим се заштита узорка не одобрава, може интересовани у року од тридесет дана по пријему решења изјавити жалбу Одбору за жалбе.

Поступак при заштићавању жигова.

§ 110.

Ко хоће да стекне искључиво право на употребу извесног жига мора га пријавити Управи за Заштиту Индустриске Својине путем писмене представке, у прописаној форми непосредно или преко поште.

Садржина пријаве.¹

§ 111.

Пријава мора садржавати:

1) име и презиме (фирму), занимање и место становања пријавиоца и његовог пуномоћника ако га има;

Пажња пријавиоцима жигова. — При тражењу заштите жигова често пута се подносе пријаве, које не одговарају прописима Закона о Заштити Индустриске Својине, а нарочито т. 2. § 111. истог закона. По томе пропису пријава жига, поред осталог, мора садржавати још и означање предузећа и врсте робе, за које се заштита жига тражи. Многи прелазе преко тога и у пријавама или никако не означавају предузеће или их означавају недовољно и нејасно, а то понекада ствара тешкоће при одобравању заштите жига и при његовом упису у регистар, а може имати и штетне последице у споровима по предметима жигова па и при преносу права

жига, пошто право жига, по § 61. поменутог закона, није везано за личност, већ за предузеће. Стога је неопходно потребно у пријави жига, поред фирме и имена назначити још и предузеће, за које се заштита жига тражи. Није довољна ознака само врсте предузећа н. пр. индустриско, трговачко; занатско, или још општије привредно предузеће. Ако је предузеће индустриско, потребно је детаљисати н. пр. фабрика стакла, фабрика текстилних израђевина, индустрија дрва или индустрија метала и т. д. Ако је предузеће трговачко, онда означити каква је трговина: галантериска, платнарска, трговина колонијалне робе и уопште онако, како је фирма протоколисана. Исто тако и код занатских предузећа: столарска радионица, радионица капа и т. д. Што је детаљније описано предузеће, у толико је повољније за пријавиоца.

Код заштите жигова за хемијске продукте није довољно означити да се заштита тражи за обележавање хемијских продуката из свога сопственог предузећа, кад се не види какво је то предузеће: фабрика, лабораторијум, апотека, дрогерија и др. Добро је да сопственик апотеке, поред свог имена, које мора означити саобразно т. ј. § 111. горе поменутог закона, назначи још и назив своје апотеке н. пр. код Св. Ђорђа, код Јелена и др. То може имати нарочитог значаја, јер у случају продаје своје апотеке, сопственик може свој жиг пренети на новог сопственика апотеке или га не пренети, али ако га не пренесе, не може га употребљавати за обележавање робе, коју израђује сад у другом предузећу: фабрици, лабораторијуму или баш и апотеци, за коју је добио особену концесију, све док не заштити жиг на име овог другог свог предузећа или друге своје апотеке.

Није ретка појава да пријавиоци нетачно означе врсте робе, за које се жиг жели заштитити или је означе у сувише широком смислу, те и једно и друго може да буде од штетних последица по саме пријавиоце нарочито у случају сукоба-колизии између два слична жига за исту или сасвим сродну робу, од којих је један заштићен, а други само пријављен, када Управа поступа у смислу § 116. поменутог закона, а врло често та колизии доводи до спора. Ова могућност колизии и вођење спора још је више потенцирана, кад се зна да је наша Држава потписница Мадридског Аранжмана за међународно регистровање жигова. Из ових разлога је за препоруку избегавати обележавање врста робе као н. пр.: по модна, луксузна, тоалетна, галантеријска, рекламна, канцеларијска и спортна роба или још шире обележавање као: за све врсте робе израђиване у сопственом предузећу, затим средства за исхрану, за уживање, за улепшавање, конзервирајућа средства, стројеви, алати, инструменти, апарати, хемијски или хемиско технички производи, уља, производи из гуме и каучука. Овако обележавање робе је сувише неодређено, те му се често може придати и друго значење. Због

тога је тешко водити евиденцију оваквих жигова намењених за обележавање извесних врста робе овако нејасно и неодређено означених. Такве робе тешко је уврстити у групе, а још веће се тешкоће стварају при уношењу заштићених жигова у каталоге, који се специјално воде у Управи. Ови каталози служе као допуна регистара и из њих се може видети, да ли је један пријављени жиг већ од другог заштићен за исту врсту робе. Стога је потребно овако ширем значењу врста робе додати неко ограничење, детаљисати га или разјаснити. Н. пр. у место хемијских или хемијско техничких производа ставити: хемијски производи за индустријске сврхе, или хемиско-фармацеутски производи и т. д.

У место стројева треба ставити врсту строја или његову намену н. пр.: електрични, пољопривредни или за рударство, за шивење и др.

Код појединих алата треба назначити, коме су занату намењени: за кројачки, часовничарски; или за који материјал: за дрво, метал, стакло и т. д.

То исто важи и за инструменте и апарате (н. пр. музички, медицински, хемијски, гимнастички, за мерење, за путовање и т. д.).

За тоалетну робу треба назначити употребу н. пр.: за негу лица, руку, косе или појединачно, као: тоалетни сапун, тоалетно огледало и др.

Код спортске робе треба разликовати одело за спорт и спортски прибор. Исто тако за уља назначити да ли су етерична, за јело или за техничке циљеве. Код гумене робе и каучука означити за које циљеве н. пр. хигијенске, хируршке или техничке. Тешко је набројати све, али у кратко речено, треба пазити да се у пријавама за заштиту жигова што тачније и детаљније означе врсте робе, које ће обележавати жиг.

По горњем питању корисна је још једна напомена, те ћемо је учинити. У ставу првом §-а 56. Наредбе Господина Министра Трговине и Индустрије од 17./11. 1920. год. прописано је да: „Ако у пријави жига опис врста робе износи више од 25 речи, то се опис неће наводити у самој пријави, већ у четири примерка ће се приложити пријави, а у овој ће се позвати на прилоге“. Тај пропис створио је забуну код неких пријавиоца, који, схватајући стриктно израз „Опис“, подносили су засебно читаве описе робе, како роба изгледа. Док се под овим изразом „опис врста робе“ има разумети једино списак врста робе, у коме треба азбучним редом и по групама уврстати и набројати сву робу, коју ће обележавати жиг. Ове групе су означене у прилогу II. горе поменуте Наредбе.

Многима није јасно шта су то жигови у облику употребе, а шта угледни примерци, који се подносе уз пријаву у смислу тач. 2. и 4. § 111. поменутог закона. Жигови у облику упо-

требе су скоро истоветни са жиговима представљеним у клише-у, са том разликом, што се они могу израдити у разним бојама и у другој величини, али не могу мењати ни свој облик представљен клишеом, нити шта више или мање садржавати него што садржи клише жига. Да би било јасније навешћемо један пример и то жиг, који се састоји из једне слике, пртежа и речи. Клише оваквог жига даје отисак све у једној боји, онако како се може штампати. Ну како се жиг жели употребљавати друкчије на пр. пртежи израђени у једној или у више боја, слика у другој, а речи исписане у трећој боји, то ће се тако и поднети. Затим клише тога жига не сме прећи размере прописане у § 56. поменуће Наредбе, т. ј. његова висина мора бити 24 мм. а дужина и ширина не сме бити мања од 15 мм ни већа од 10 см. Док жиг, који ће се стављати на робу, дакле жиг у облику употребе, може бити већи или мањи, без обзира на свој клише. Та четири примерка жига морају се поднети онако, како ће се они употребљавати на роби, а не подносити и саму робу, као што је било случајева. Такав жиг, као што је раније већ наглашено, мора садржавати само оно што садржи његов клише, без додатка, јер би у противном се могао сматрати за други жиг.

Угледни примерци су делови материје предмета на којима је ударен или утиснут жиг, а не цели израђени предмети. За пример да узмемо угледне примерке жигова намењених за обележавање стаклених боца, дрвених четака или којих предмета израђених од метала. У тим случајевима неће се подносити цела боца, четка или метални предмет, већ само један комад од стакла, дрвета или метала, на којима је ударен, утиснут или уливен жиг. Око жига удареног на том делу материје мора остати по 2 см исте материје и треба да буде пробушена на једном месту. То се тражи само због тога, да би се такви угледни примерци могли лакше приложити исправи о заштићеном жигу, а исто тако да би један примерак, који остаје у архиви Управе био причвршћен за акта предмета, да се не би изгубио.

Ови угледни примерци се подносе само у случајима кад је жиг намењен за обележавање робе од стакла, метала, земље и томе слично и ако се жиг удара или утискује у такав материјал. Материја ових угледних примерака, по могућству, треба да је истоветна са материјом, од које се израђује роба заштићена тим жигом. Има случајева кад је то немогуће н, пр. ако је роба од драгоценог метала, злата или сребра, онда се угледни примерци подносе од другог метала, али од таквог да ударени или утиснути жиг на њему изгледа исто тако као кад је утиснут на оном драгоценом металу.

Исто тако кад је материјал такав, да се током времена мења и да се и облик жига промени као н. пр. сапун, восак, чоколада и др. — може се на место материјала од кога се ти предметл израђују т. ј. сапуна, воска и чоколаде, поднети угледни примерци израђени у гипсу.

2) означeње предузећа и врсте робе за које се заштита жига тражи;

3) означeње времена за које се заштита тражи;

4) пристанак пријавиоца да ће платити све штампарске трошкове за обзнану жига.

Прилози пријаве.

§ 112.

Уз пријаву мора се поднети:

1) пуномоћје, ако се заштита тражи преко пуномоћника;

2) жиг у оном облику израде у којој се жели употребљавати у четири истоветна примерка;

3) клише жига и два отиска истога;

4) ако је жиг намењен за израђивање од метала, земље, стакла и томе слично, а у пријави је назначено да ће се исти ударити или утискивати, приложиће се још по два угледна примерка са удареним или утиснутим жигом.

На пријави ће се утиснути пријавна и прво-годишња такса (§ 156.).

Право првенства.

§ 113.

Кад се пријава уважи и заштита жига одобрена, онда ће се право првенства за заштићени

Два угледна примерка се подносе увек када се пријавилац изјасни у пријави да ће жиг употребљавати утискивањем, ударањем, уливањем и урезивањем на ма коју материју. Али ако пријавилац то изричито не захтева Управа неће тражити да их поднесе, пошто је то искључиво установљено у корист појединаца.

Оба горе поменути прилога, т. ј. и жигови у облику употребе, као и угледни примерци имају нарочитог значаја при споровима по предметима жигова, јер се помоћу истих може много боље и лакше оценити како жиг стварно изгледа, што се често пута код самог отиска клише-а не може одмах увидети. То важи нарочито за угледне примерке, код којих жиг често пута добија нешто измењен облик или изглед него ли што представља његов клише. (Види Гласник стр. 483./1924.).

жиг рачунати од момента поднете пријаве, ако је она у време предаје била уредна.

Ако је пријава имала каквих недостатака, па су они благовремено, у року који је за то остављен, уклоњени, не мењајући битност самога жига, рачунаће се првенство од момента прве пријаве. Но, ако је уклањањем недостатака измењена битност жига онда се право првенства рачуна од момента кад је та промена извршена.

Испитивање пријаве.

§ 114.

Ако пријава за заштиту жига одговара прописима §§ 49., 50., 51., 52., 110., 111. и 112. и ако су плаћени штампарски трошкови за обзнану, Пријавни Одбор ће одобрити заштиту жига, увести га у регистар и обзнанити га о трошку пријавиоца у Гласнику, употребљавајући клише (§ 112. тач. 3.).

Сем тога издаће Управа власнику исправу о заштити жига у којој ће се означити дан уписа жига у регистар, битна садржина уписа а приложиће јој се један отисак жига и евентуално један угледан примерак (§ 112., тач. 4.).

§ 115.

Ако Управа нађе да заштиту жига не може одобрити, поступиће се у свему како је прописано у § 109.¹

¹ Ако Пријавни Одбор нађе да заштиту жига не може одобрити, дужан је по § 115. у вези са § 109. Закона извести пријавиоца о препрекама и дати му прилике да се о томе изјасни.

(Решено у Одбору за Жалбе 18./12. 1922. бр. 1284, Жж. 3/22, види Гласник стр. 190/1923.).

Чл. 5. Мадридског Аранжмана од 14./4. 1891. о међународном регистровању фабричких и трговачких жигова, ревидиран у Вашингтону, који предвиђа одбијање (refus) међународно регистрованих жигова по свршеној нотификацији у другој

О истоветним или сличним жиговима.

§ 116.

Ако Управа примети да је пријављени жиг идентичан или сличан туђем заштићеном жигу, који је за исту врсту робе био раније пријављен, заштићен и уписан у регистар, Пријавни Одбор известиће о томе пријавиоца предлажући му, да пријаву своју повуче или преиначи (*avis préalable*), а по учињеном предлогу известиће и власника раније заштићеног жига.

ГЛАВА V.

Поступак при оспоравању патената, узорака, модела и жигова.

I. Код патената.

§ 117.

Извиђање о одузимању, поништавању или опозивању, о релативној неважности патената (§§ 14. и 16.), о зависности патената, о одобравању принудних лиценца и о престанку патената у смислу § 16. предузимаће се само на тражење тужиоца.

Ну, ако тужилац од тужбе у спору за поништавање и одузимање патената одустане ма у ком стадиуму спора, па тужени прими овај одустанак, Управа може, ако нађе да за то има довољно разлога, по службеној дужности наставити односено извиђање и спор расправити.

Ако тужилац не станује у нашој земљи, дужан је на захтев противне стране обезбедити јој парничне трошкове начином и о износу који Одбор за Оспоравање одреди. Управа ће тражити

земљи Савеза не захтева поступак у смислу §§ 109. и 115. нашега Закона о Заштити Индустриске Својине.

(Решење Одбора за Жалбе од 10./4. 1922. год. бр. 3955, Мнж. 18/21, види Гласник стр. 499/1922.)

обезбеђење трошкова ако тужени то затражи у року од 14 дана по пријему тужбе на одговор; доцније се то тражење неће уважити.

Одбор ће тужиоцу одредити рок за обезбеђење трошкова и ако он у остављеном року то не учини, сматраће се да је од тужбе одустао.

Ако се у току парнице покаже, да је дато обезбеђење недовољно, на захтев туженога тражиће се допуна истим путем.

§ 118.

Тужбе за оспоравање патента које немају законског ослонаца, као и представке које не садрже никакав одређен захтев или садрже захтев или приговоре које тужилац нема права да истиче (§§ 34. и 35.), може Одбор за Оспоравање без даљег извиђања одбити решењем.

Облик и садржина тужбе.

§ 119.

У тужби треба јасно изложити спорни случај и захтев као и означавање доказних средстава, на којима се заснива тужба.

Прилоге треба приложити у оригиналу или овереном препису.

Тужбу са свима прилозима треба поднети Управи и у онолико преписа колико на противној страни има парничара.

Једном тужбом може се покренути спор само о једном патенту и његовим допунским патентима.¹

¹ Законом о Заштити Индустриске Својине није предвиђено, да у истом спору тужена страна може у облику против тужбе тражити поништај тужитељског права, треба да се поднесе засебна тужба.

(Решење Одбора за Оспоравање од 16./11. 1923. год., бр. 17153, Жо. 1/22, оснажено решењем Касационог Одбора од 5. новембра 1924. год., бр. 3, Кж. 2/24, види Гласник стр. 6/1925.).

Припремни поступак.

§ 120.

Ако је тужба уредна, референт, коме је предмет поверен, доставиће по један препис тужбе са прилозима туженој страни остављајући јој рок од тридесен дана за одговор. Овај рок може Одбор из важних разлога продужити.

Одговор се мора предати у толико примерака да се може доставити и свима осталим учесницима спора.

§ 121.

Кад се одговор поднесе или кад протече рок за то остављен, поступиће се у свему по § 95.

Рочиште.

§ 122.

Пошто се заврши припремни поступак, председник Одбора за оспоравање патента одредиће рочиште.

Рочиште се неће одређивати ако Одбор за оспоравање патента одлучи у тајној седници да се тужба одбаци због ненадлежности Управе и због тога, што је ствар већ решена.

Позив.

§ 123.

На рочиште ће се позвати парничне стране или њихови пуномоћници, сведоци, вештаци, које по предлогу референта треба саслушати на рочишту.

Ако парничне стране или пуномоћници на рочиште не дођу, рочиште ће се одложити ако је ма која страна то писмено захтевала; а ако такав захтев није примљен, акта парнице ће се оставити у архиву и сматраће се да тужба није ни постојала. Ну, Одбор, ако нађе да за то има важних разлога, може парницу и у томе случају расправити (§ 117.).

Извиђање.

§ 124.

Извиђање на рочишту је усмено и јавно и извршује се у свему по прописима §§ 149. до 177. Закона у судском поступку у грађанским парницама за Краљевину Србију.

Јавност расправе може се искључити осим случајева поменутих у § 150. истог Закона, још и по тражењу које парничне стране или сведока или по одлуци решавајућег Одбора и то за један део или цело извиђање, ако би се јавношћу изложио опасности какав важан државни интерес или трговачка или фабричка тајна које странке или кога сведока.

Члановима Управе и Касационог Одбора Управе за Заштиту Индустриске Својине дозвољен је и поред искључења јавности приступ при извиђању.

Доказ.

§ 125.

Све што је речено о доказима у §§ 178. до 302. Закона о поступку судском у грађанским парницама за Краљевину Србију важиће и овде у колико не би овим Законом било друкчије наређено.

Искази заклетих сведока учињени у Управи за Заштиту Индустриске Својине имају важност сведочанства учињеног пред судом.

Парнични трошкови.

§ 126.

Одбор за Оспоравање одмериће у своме решењу уз главну ствар и парничне трошкове, које ће платити крива страна.

За остала приватно правна потраживања, ако их буде, упутиће парничаре редовном грађанском суду.

Кад тужилац одустане од тужбе, дужан је накнадити туженоме парничне трошкове.

Ако тужени, коме је тужба у одговор већ достављена, не прими одустанак, парница ће се продужити и покренуто спорно питање расправити. Докле се тужба не достави на одговор тужилац је може цовући и без пристанка туженог.¹

Садржина решења.

§ 127.

Решење Одбора мора имати заглавље из кога ће се видети: назив Одбора и имена чланова који су решавали, имена парничара, њихово занимање и место становања, као и њихових пуномоћника или заступника, њихов положај у парници и предмет парнице, одлуке Одбора о главној ствари и парничним трошковима.

Сем тога из решења се мора видети шта је тужилац тражио и наводио и на какве се доказе позвао, шта је тужени одговорио у одговору и после тога, који су докази уважени, а који и зашто нису, разлози и прописи Закона на којима се решење заснива.

Ако се коме досуђује заклетва, мора се у решењу изложити, ко се и на које околности има заклету као и последица, која ће наступити, ако заклетву не положи.

Решења потписују сви чланови Одбора са деловођом, а она која се достављају парничарима само председник и деловођа Одбора. Поред потписа ставља се увек и печат Одбора.

Одвојена мишљења стављају се на самом решењу при потпису и сматрају се у погледу парничара као тајна докле решење не постане извршно.

¹ Неће се досудити једној парничној страни трошкови због изостанка друге парничне стране од рочишта док није доказана кривица друге стране.

(Решено у Одбору за Оспоравање 26./5. 1924. бр. 6663. Ж. О. 6/23, види Гласник стр. 3/1925.).

Записник.

§ 128.

На рочишту води се записник, који има заглавље као и само решење. Записник води деловођа чиновник правник или техничар и оверава га са председником.

У записник се уноси све што изјаве парничари и њихови пуномоћници, затим искази сведока и мишљења вештака и стручњака, који своју реч односно исказ или мишљење потписују као и одлуке о претходним и споредним питањима која се покрену.

Ове одлуке потписују сви чланови.

§ 129.

Кад се извиђање на рочишту заврши и сви се парничари изјасне о свему што Одбор нађе за потребно да испита, парничари, пуномоћници, сведоци и вештаци уклањају се, а у седници остаје само Одбор са деловођом. После извршеног саветовања и гласања решење Одбора са кратким разлозима уписује се у записник, потписују га сви чланови са деловођом, а председник га одмах саопштава, ако је то могуће.

§ 130.

На основу акта и овога записника деловођа израђује решење (§ 127.).

§ 131.

Решења постају извршна кад се противу њих у законом року не поднесе жалба или кад их Касациони Одбор оснажи.

§ 132.

Парничарима и њиховим пуномоћницима дозвољено је разматрање свих акта спора, осим одво-

ених мишљења. Кад се парница сврши свакоме је слободно акта читати и преписивати.

Поновљење парнице.

§ 133.

Поновљење парнице може се тражити у року од године дана по извршности решења којим је парница први пут расправљена, али без штете за трећа лица која су у међувремену савесно стекла каква права на спорном предмету.

За решење о поновљењу парнице надлежан је Одбор који је решавао први пут о спорној ствари. По жалби интересованих и ово решење подлеже разматрању Касационог Одбора.

У свему осталом за поновљење парнице важе прописи §§ 426. до 432. Закона о поступку судском у грађанским парницама за Краљевину Србију.

Извршење решења.

§ 134.

Извршна решења Управе за Заштиту Индустриске Својине извршују се као извршне одлуке судске.

Новчане казне које изриче Управа за Заштиту Индустриске Својине над парничарима, заступницима, сведоцима и вештацима наплаћује се у корист државне касе.

§ 135.

На захтев власника патента могу се уписати у патентни регистар извршна решења Одбора за Оспоравање односно решења Касационог Одбора којима је одлучено:

У спору за поништавање патената:

1) да извесна одређена чињеница не смета способности проналаска за патентирање §§ 8., 9. и 10.:

2) да извештај проналазак није идентичан са предметом кога ранијег патента;

А у спору за одузимање патента:

Да је проналазак израђиван по прописима § 32. овог закона.

Овако уписано решење имаће карактер раније пресуђене ствари и према трећим лицима.

Доцније тужбе, које се заснивају на истим чињеницама и истим доказима, одбацује Одбор по службеној дужности.

Жалба.

§ 136.

Противу решења и одлука Одбора за Оспоравање, које се доносе у току привременог извиђања, као и противу одлука о споредним питањима које се доносе за време рочишта на записнику нема места посебном правном средству, већ се и на њих парничари могу жалити само у жалби на решења о главној ствари.

Уз жалбу се подноси и онолико преписа колико је довољно да се доставе осталим учесницима у парници. Неблаговремене жалбе одбацује Одбор за Оспоравање решењем противу кога има места жалби Касационом Одбору у року од тридесет дана по пријему решења.

Благовремене жалбе задржавају извршење решења противу кога су управљене. Одбор за Оспоравање преко референта доставиће такву жалбу на одговор осталим учесницима остављајући им за одговор рок од тридесет дана по пријему, који се само из важних разлога може продужити.

Нови докази и наводи у жалби неће се узимати у призрење.

Кад се одговор поднесе или кад прође рок остављен за одговор, Одбор за Оспоравање упутиће цео предмет Касационом Одбору на решење.

§ 137.

Касациони Одбор Управе за Заштиту Индустриске Својине има своје деловодство и архиву у Управи. Њима рукују деловође, које поставља сваке године Министар Трговине и Индустрије на предлог председника управиног из реда указних чиновника правника, који имају услове за судију Првостепеног Суда. У сваком поједином случају председник Управе одређује деловођу, који по спорном предмету није учествовао при решавању у Одбору за Жалбе односно у Одбору за Оспоравање.

Остало потребно особље одређује на рад председник Управе из свога персонала.

Касациони Одбор састаје се у седницама на позив свога председника по потреби и доноси одлуке у облику решења на основу чињеница и доказа из акта. Он разматра и решава у последњој инстанцији.

§ 138.

Ако Касациони Одбор нађе да предмет спора није добро извиђен, вратиће га Одбору за Оспоравање на дослеђење, а ако нађе, да је овај Одбор повредио битне формалности поступка, поништиће му решење и вратиће му акта да друго решење донесе. Примедбе Касационог Одбора увек су обавезне.

Ако решење из других каквих разлога не одговара законима или су разлози или решење погрешни, Касациони Одбор ће преиначити решење и донети друго.

Решења, која у свему одговарају законима оснажиће се. Овака решења Касациони Одбор доставиће уз повраћај акта Управи, у онолико примерака колико је довољно да се по једно достави свима учесницима, и да једно остане у актима спора.

§ 139.

Решења Касационог Одбора извршна су и достављају се парничарима преко Управе.

Касациони Одбор решава само у пуним седницама и одлучује већином гласова. Одвојена мишљења појединих чланова бележе се на решењу, али се никоме не достављају.

У своме решењу Касациони Одбор одлучује и о парничним трошковима, који су постали после решења Одбора за Оспоравање.

II. Код узорака.

§ 140.

Прописи, који важе при поступку оспоравања патената (§§ 117. до 134. и §§ 136. до 139.), примењују се аналого и за оспоравање узорака с том разликом, што се тајни узорци не могу оспоравати и што се не може тражити поништавање узорака из разлога, што је истоветан са раније регистрованим тајним узорком.

III. Код жигова.

§ 141.

Прописи, који се односе на оспоравање патената (§§ 117. до 134. и §§ 136. до 139.), важиће и при оспоравању жигова.

Ако тужиоци од своје тужбе засноване на § 64. тач. 1. и 2. овог Закона одустану, па тужени прими овај одустанак, Одбор за Оспоравање може, ако нађе да за то има довољно разлога, по службеној дужности расправити започету парницу.

§ 142.

Све тужбе, жалбе, представке, приговори и одговори и жалбе, које се подносе по овом Закону, предаће се Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Приговори, жалбе, одговори, представке са роком сматраће се, да су примљени у Управи за Заштиту Индустриске Својине онога дана, када су у нашој земљи предаги пошти на повратни рецелис.

Ова одредба неће важити за пријаве пате-
ната, узорака и жигова.

ГЛАВА VI.

Повреда права Индустриске Својине.

Повреда патента.

§ 143.

Као повреда патента сматраће се, ако ко у виду занимања без одобрења власника патента, или иначе без правног основа израђује предмет туђег заштићеног патента, или га пушта у саобраћај или продаје или га у своме предузећу употребљава или при изради примењује туђи патентирани поступак.

Исто тако сматраће се као повреда, кад ко бесправно прошири употребу свога права датог у § 14. овог Закона.

Ако је у питању проналазак, који се састоји у поступку при изради какве нове материје, законска је предпоставка, док се противно не докаже, да је свака материја исте каквоће израђена по патентираном поступку за израду.

Повреда узорка.

§ 144.

Као повреда узорка односно модела сматраће се, ако неко без одобрења власника узорка у свом предузећу преноси цртеж или слику, односно облик заштићеног узорка на индустриске производе оне врсте робе, за које право узорка важи (§ 40.) или подражава тај облик на својим индустриским производима.

Исто тако сматраће се као повреда, кад ко у виду занимања употребљава, пушта у саобраћај или продаје горе наведене индустриске производе.

Повреда жига.

§ 145.

Као повреда жига сматраће се ако неко лице бесправно:

1) снабдева туђим заштићеним жигом производе намењене саобраћају, или их пушта у саобраћај или продаје, или у рекламама и огласима употребљава туђи заштићени жиг;

2) у том циљу подражава туђи жиг.

Као подражавање жига сматраће се и кад неко туђи жиг бесправно употреби са тако малим изменама или у опште таквим начином да би обични купац могао приметити разлику само ако обрати нарочиту пажњу.

§ 146.

Исто тако забрањено је:

1) производе, који су намењени саобраћају, бесправно означавати туђим именом, фирмом или називом радње, или на овакав начин означене производе пуштати у саобраћај или продавати, као и бесправно употребљавати у рекламама и у огласима туђе име, фирму или назив радње;

2) у том циљу подражавати туђе име, фирму или назив радње.

Тужбе за обустављање даљих повреда.

§ 147.

Поводом сваке повреде права индустриске својине може оштећени тражити: да се утврди постојање његовог права, да се забране даље повреде истога и предузму потребне мере за то; да му тужени преда повредом стечено обогаћење; да му накнади причињену штету, ако је за повреду крив; као и изгубљену добит, ако је повреду намерно учинио.

За решавање ових спорова надлежни су редовни грађански судови који су надлежни и за трговачке спорове.

Намерна повреда.

§ 148.

Повреде §§ 143. до 146., учињене намерно, казниће се и то: намерна повреда патента затвором од 15 дана до 12 месеци или у блажим случајевима новчаном казном од 1500 до 36000 динара; намерна повреда заштићеног права узорка, модела или жига, затвором од 15 до 90 дана или новчаном казном од 1500 до 9000 динара.

Намерна повреда права индустријске својине је преступно кривично дело, које се ислеђује и казни само по тужби оштећеног. Таква кривична дела судиће судови, који су надлежни за суђење преступа, а истрагу ће водити власти у чију надлежност долази ислеђивање преступа.

За поврат, стицај и застарелост важе прописи Казненог Законодавства за такве преступе.

Истовремено примењивање строжијих одредаба Казненог Законодавства особито оних у погледу преваре није искључено. Кривични Поступак може отпочети и у случају, ако за проналазак, који је бесправно употребљен, још није дат патент, али су за њега у смислу § 93. привремено ступила на снагу законска дејства патента. Ну не може се изрећи пресуда пре него што је патент дат.

Новчане казне изричу се у корист државне касе.

Поред казне суд може на захтев оштећеног пресудити:

1) да се кривчева оруђа и справе, које служе искључиво за израду предмета, којима се вређа нечије заштићено право индустријске својине, преиначе или онеспособе за такву употребу, а кад је то по оцени вештака немогуће, онда да се униште, ако се оштећени не може другим путем обезбедити од нових повреда;

2) да се са предмета произведених намерном повредом туђег права индустриске својине скину и пониште знаци повреде или уклони онај део који садржи повреду, а кад је то по оцени вештака немогуће, да се предмети униште, ако се оштећени другим путем не може обезбедити од даљих повреда.

По споразуму парничара оваква оруђа, справе и предмети могу се у име накнаде уступити тужиоцу по процени.

§ 149.

По ислеђивању повреда права индустриске својине меродаван је заштићени обим индустриске својине и то код патента само опис проналаска (§ 89. тач. 2.); код узорака захтев по узорку (§ 105. тач. 3.) и заштићена врста робе (§ 104. тач. 3.); код жигова жиг и заштићена врста робе (§ 111. тач. 2.) за коју је намењен.

Надлежност Војних Судова.

§ 150.

За сва дела кажњива по овом закону а учињена од стране војних лица надлежни су Војни Судови.

Неистинито означање порекла робе.

§ 151.

Забрањен је увоз стране робе која носи знаке као да је домаћег порекла.¹

Забрана увоза пива са етикетом Св. Саве. — Фирма Kőbányai Polgári Sörlőző és Szent István Tápszerművel R. T. из Будимпеште у Мађарској, заштитила је међународно у Берну 18. новембра 1924. год. под Бр. 39053 свој жиг за обележавање пива, а који се састоји из слике Св. Саве и натписа на српско-хрватском језику „Штајабрушка Грађанска Пивара А. Д. Дупломали пиво Св. Саве и т. д.“ Управа за Заштиту Индустриске Својине решењем својим од 5. децембра 1924. год. Бр. 13887 а у смислу чл. 5. Мад-

Исто тако забрањен је и провоз овакве робе или држање на сместишту. Оваква роба узаптиће се по решењу Суда.

Ова ће забрана све донде остати док се ствар не расправи судски.

Тужбе пред грађанским судом.

§ 152.

Са предметима при чијој је изради повређено нечије заштићено право индустриске својине, као и са оруђем или справама, које једино или поглавито служе извршењу повреде, поступиће се и у грађанској парници онако исто као што је поступање са њима наређено у одредбама § 148. овог Закона.

Изазивачка парница.

§ 153.

Свако лице може тражити од Управе за Заштиту Индустриске Својине да решењем својим

ридског аранжмана о Међународном регистровању фабричких и трговачких жигова, није одобрила заштиту горе поменутога међународног жига за територије наше Државе из разлога, што се он коси са одредбом из тач. 5. чл. 51. Закона о заштити индустриске својине, и тач. 3. чл. 6. Париске Конвенције за заштиту индустриске својине, — о чему је поменута фирма извештена преко Међународног Бироа у Берну актом Бр. 1640 од 18. фебруара текуће године.

На основу предњег акта Управе за Заштиту Индустриске Својине, а с погледом на чл. 151. Закона о заштити индустриске својине од 17. фебруара 1922. год. — забрањује се увоз пива, које фирма *Kőbányai Polgári Sörfőző és Szent István Társzerművel R. T.* увози у нашу Краљевину са етикетом на којој је слика Св. Саве.

Саопштава се предње заинтересованом свету ради знања и управљања, а царинарницама препоручује, да се по њој у свему управљају.

ЦБр. 11312. Из канцеларије Генералне Дирекције Царина Министарства Финансија, 10. марта 1925. године у Београду. (Објављен у Службеним Новинама од 19. марта 1925. год. бр. 61. стр. 4. — Види Гласник стр. 230/1925.).

утврди: да производи, које оно хоће да израђује, предаје саобраћају, продаје или употребљава или да поступак при изради, који намерава примењивати, не потпадају ни сасвим ни делимично под извештан одређени заштићени проналазак (патент) и да га не вређају.

Уз такву тужбу дужан је молилац поднети Управи и онолико преписа колико има заинтересованих лица на другој страни.

По оваквим тужбама решаваће Одбор за оспоравање.

Уз тужбу треба поднети и потребан број тачних и јасних нацрта и описа предмета или поступка при изради који је у питању.

Тражење овакво може се управити само у погледу једног одређеног патента, евентуално и противу његових допунских патената, који се морају тачно означити.

Ако тужени докаже да је пре пријема ове тужбе у суду он сам тужио садашњег тужиоца због његовог патента надлежној власти и да његова тужба, која се односи на исти спорни предмет, није још расправљена извршном одлуком судском, започето извиђање по овом законском пропису обуставиће се и тужба одбацити.

Поступак при извиђању и расправљању оваких парница исти је као и у спору за поништавање патента, само са том разликом, што све парничне трошкове у овом спору увек сноси само тужилац.

Ако Одбор утврди да се изразом, пуштањем у промет или продајом спорног предмета, односно применом спорног поступка при изради не штети заштићено право патента, признаће тужиоцу тражено право, а у противном одбиће га од тражења. Противу решења одборског може се изјавити жалба Касационом Одбору као и противу осталих решења његових.

Кад решење, којим се утврђује, да тужилац не

вређа туђи патент, постане извршним, власник патента неће моћи судом гонити тужиоца због повреде свога права док се овај буде кретао у границама одборског решења.

Све што је у овом параграфу речено о патентима важи и за узорке и modele.

Исто тако и по истом поступку решаваће се и о питањима: да ли је извештан знак истоветан или сличан неком одређеном заштићеном жигу, да ли коме припада искључиво право употребе извесног заштићеног жига, као и о првенству или о преносу тога права кад је оно спорно, и о томе да ли ко може употребити нечији регистровани жиг за другу врсту робе, за коју није заштићен.

Обмана.

§ 154.

За обману казниће се затвором од 1 до 30 дана или новчаном казном од 100 до 3000 динара онај који у виду занимања своје или туђе производе или њихове завоје и омоте бесправно снабдева таквим знацима или их тако рекламира, да код купаца или потрошача може створити заблуду, као да су израђени по заштићеном проналаску, узорку или моделу, или као да је жиг заштићен а никад није био власник таквога права индустријске својине или је већ прошла година дана од кад му је то право престало. Ова кривица као иступна казниће се на приватну тужбу а и по службеној дужности.

Знаци, завоји, омоти, и рекламе, којима се врши ова обмана уништиће се по одлуци судеће власти, а ако је по оцени вештака немогуће уклонити их од самога предмета, који повреду садржи, и ови ће се уништити.

За истрагу по кривицама обмане надлежне су полицијске власти, које ислеђују иступне кривице а кажњавање врше судови.

ГЛАВА VII.

Таксе.¹

Пријавне, годишње, и друге таксе.

§ 155.

У овом Закону прописане таксе наплаћују се у корист државну по прописима закона о таксама Краљевине Србије.

Тако:

За пријаву сваког патента плаћа се пријавна такса од 100 динара.

Осим тога за сваки основни патент плаћа се годишња такса² према времену за које се заштита патента тражи и то:

за прву	годину	• • • • •	100	дин.
„ другу	„	• • • • •	120	„
„ трећу	„	• • • • •	140	„
„ четврту	„	• • • • •	180	„
„ пету	„	• • • • •	240	„
„ шесту	„	• • • • •	320	„
„ седму	„	• • • • •	400	„
„ осму	„	• • • • •	480	„
„ девету	„	• • • • •	560	„
„ десету	„	• • • • •	720	„
„ једанаесту	„	• • • • •	880	„
„ дванаесту	„	• • • • •	1040	„
„ тринаесту	„	• • • • •	1200	„
„ четрнаесту	„	• • • • •	1360	„
„ петнаесту	„	• • • • •	1520	„

¹ Ове таксе одређене и измењене су тар. бр. 166 Закона о таксама од 25./10. 1923. (Служб. Новине бр. 255.-XIII).

² Приликом полагања годишње таксе по § 155. Закона о Заштити Инд. Својине и Тар. Бр. 166 поред годишње, која се полаже представком, треба положити и таксу за представку по Тар. Бр. 1. (Г. Д. П. П. 1./6. 1923. бр. 17449). Види Гласник стр. 546./1923.

Такса за прву годину трајања патента, једанпут наплаћена, не може више да се врати. (Решење Генер. Дирекције Посред. Пореза од 2./6. 1923. бр. 17781). Види Гласник стр. 545/1923.

Годишње таксе плаћају се унапред бар за годину дана, рачунајући од дана објаве пријаве (§ 93.) у Гласнику Управином, а могу се одмах платити и за више или за свих петнаест година.

Годишњу таксу за прву годину треба платити најкасније три месеца по објави у Гласнику (§ 93.). Ако се не уплати у томе року, сматра се да је пријава повучена.

Годишње таксе за другу годину и за остале године морају се полагати до истека времена, за које је дотле такса плаћена а најкасније за три месеца по истеку тога рока. Уз ову накнадну уплату годишњих такса платиће се још 40 динара на име накнадне таксе.

Годишње таксе може уплаћивати свако лице.

Проналазачима, који докажу, да су сиромашног стања, ако затраже патент, може председник Управе одобрити почек од једне године дана за пријавну таксу и за прву годишњу таксу.

За допунске патенте мора се осим таксе за пријаву платити за све време трајања њихове важности, највише, док важи основни патент, једанпут за свагда такса од 200 динара.

Ако се допунски патент прогласи самосталним патентом плаћају се годишње таксе као и за основне патенте.

§ 156.

За пријаву узорка, модела или жига мора се одмах при предаји пријаве платити пријавна такса од 60 динара и за сваку годину заштите годишња такса од 50 динара.

Годишње таксе плаћају се унапред од једанпут за више година или од године до године, рачунајући од дана уписа у регистар.

Такса за прву годину мора се положити при пријави узорка, модела или жига, а такса за следеће године уплаћиваће се благовремено пре истека времена за које је дотле иста плаћена.

Годишња такса мора се за остале године

положити најкасније за три месеца од одређеног рока за уплату, али се у том случају плаћа накнадна такса од 40 динара.

Годишње таксе може уплаћивати свако лице.

Промена описа.

§ 157.

За сваку накнадну промену описа проналаска пријављеног за патентирање (§ 89.), исто тако за накнадну промену пријаве узорка, модела или жига, ако за то пријавилац сам моли, плаћа се такса од 40 динара.

Ако се пак промена тражи од стране Управе не плаћа се ова такса.

Остале таксе.

§ 158.

Сем предњих такса плаћају се при предаји акта још и ове таксе:

- 1) за сваки приговор (§ 94.) 50 дин.;
- 2) за сваку жалбу упућену Одбору за Жалбе¹ 100 дин.;

Ова такса плаћа се за жалбе патентних одветника и патентних инжињера, кад им се не одобри упис у регистар (§ 76.) и за све остале жалбе на решења председника Управе и на решења Касационог Одбора по § 77.;

- 3) за сваку жалбу упућену Касационом Одбору (§ 136.) 200 дин.;
- 4) за сваку тужбу код Одбора за Оспоравање 200 дин.;
- 5) за упис новопостављених патент-

¹ Жалба против решења пријавног одбора, којим се пријава одбија, сматра се као да није ни поднесена, ако није положена такса у потпуном износу прописана § 158., тачка 2. (Види Гласник стр. 228/1921.).

них одветника или патентних инжињера у регистар (§ 76.) 500 дин.;

6) за пренос и упис преноса права индустријске својине, пренос и упис стварног права у регистар, као и упис права онога, који је проналазак у смислу § 14. раније употребљавао;¹

за упис добровољне или принудне лиценце у регистар;

за упис сваке промене у регистру патентних одветника или инжињера, односно у списку патентних приправника и забелешке предвиђене у овом Закону и у Правилнику за патентне одветнике 50 дин.

7) за упис забелешке спора у регистар 40 дин.;

8) за одлагање објаве (§ 93.) 40 дин.

Ако се таксе поменуте под 1. до 8. не положи у потпуном износу или никако или се не положи на начин који је у овом Закону прописан, сматраће се као да писмено није ни поднесено.

§ 159.²

Патентне исправе и исправе о заштити узорака, модела и жигова не подлеже никаквој нарочитој такси.

¹ Представка, којом се полаже такса од 25 дин. за пренос и упис преноса у регистар права индустр. својине у смислу § 158. Закона о Заштити Инд. својине. Тар. Бр. 166, треба да буде оптерећена, поред те таксе за пренос и таксом од 3 дин. за саму представку у смислу Тар. Бр. 1. (Г. Д. П. П.) од 1/4 1923. бр. 17.448. (Види Гласник стр. 545/1923.).

² Скреће се пажња свима заинтересованим лицима, који траже заштиту права Индустријске Својине код ове Управе, на тачно извршење Закона о таксама пошто се опажа, да већина не испуњава прописе појединих тарифних бројева Закона о таксама а поготову тарифни број 1. по којем се има плаћати такса за представку на све писмене или протоколиране представке или молбе у опште, по којима власт не мора да издаје нарочито писмено решење — осим оних, који су оптерећене нарочитом већом таксом.

Нарочитом већом таксом оптерећене представке и молбе, које се у већини случајева код Управе поднашају јесу: Тар.

бр. 41 (на молбе за разматрање свршених акта, где долазе и рачунске књиге), Тар. Бр. 185. (за свако тражење да се рок продужи или обнови), који су поред осталих тарифних бројева назначена у правилнику Закона о таксама код тарифног броја 1. Тако исто такса из Тар. Бр. 1. не полаже се ни на тужбе, жалбе и незадовољства, која су другом већом таксом оптерећена; али за све молбе, којим се траже разна уверења, решења, допуштења, одобрења, плаћа се и такса из Тар. Бр. 1. за представку, поред таксе прописане за уверење, решења, одобрења и допуштења.

Зато приликом уплате годишњих такса по предмету заштите права индустриске својине и извештаја о уплати штампарских трошкова, дужан је сваки, да поред положене годишње таксе, као и поред таксе за службену објаву Тар. Бр. 332, која се обично лепи на извештају о уплати штампарских трошкова, положи и таксу из Тар. Бр. 1. за представку.

Тако исто треба положити таксу по Тар. Бр. 1 за свако накнадно тражење, да се опис пријављеног проналазка за патентирање промени; за упис новопостављених патентних заступника (одветника) или патентних инжењера у регистар; за упис сваке промене у регистар патентних заступника (одветника) и инжењера, односно у списак патентних приправника и забелешке предвиђене законом о заштити индустриске својине и правилником за патентне заступнике (одветнике) и инжењере; за упис добровољне или принудне дозволе (лиценце) у регистар; за пренос и упис преноса права индустриске својине; упис и пренос стварнога права у регистар; за упис права онога, који је проналазак у смислу § 14. закона о заштити индустријске својине раније употребљавао, као и за упис забелешке спора у регистар.

Наредба Председника Управе чиновницима од 23-2-1923. год. Пр. Бр. 181. (Види Гласник стр. 128/1923.).

Члан 12. закона о таксама. — Скреће се пажња свима заинтересованим лицима, која траже заштиту права индустријске својине код ове Управе, на члан 12. т. 3. Закона о таксама и чл. 1.—3. тач. 8. Таксног Правилника уз чл. 12. Закона о таксама.

Често се дешава да лица која подносе уверења о праву првенства као и друге доказе, који су издати од страних власти, не таксирају по Тар. Бр. 3. и 4. већ по Тар. Бр. 2. Закона о таксама, те Управа упозорава на тачно примењивање Закона о таксама, како се рад не би отежавао, а да заинтересована лица не би подносила штету. (Види Гласник стр. 389/1923.).

Скреће се пажња пријавиоцима и њиховим заступницима да приликом накнадне уплате неуплаћених или недовољно уплаћених такса на пр.: за уверење о доказу права првенства, за оверу преписа истог, за оверу преписа пуномоћја и др. те таксе не лепе на представци којом их полажу, него да их приложе неутиснуте.

У свима случајевима где се предмет код Управе за Заштиту Индустриске Својине решава по грађанско-судском поступку, наплаћиваће се одговарајуће таксе, предвиђене тарифом Закона о Таксама Краљевине Србије за неспорне и спорне предмете.

У циљу задобијања права индустриске својине, нарочито у погледу заштите првенственог права, поднесена писмена, која немају никакву или недовољну таксу, изузетно могу се примити и без таксе, али се молилац мора упозорити на постојеће прописе Закона о Таксама, да допуни или плати таксу у остављеном року и то само редовну без примене чл. 50. Закона о Таксама. Таксу за опомену (тар. Бр. 46.) мора положити.

Кад молилац у одређеном року плати или допуни тражене таксе, писмено ће се сматрати као уредно и благовремено поднесено, иначе оставиће се у акта.

Лица која докажу уверењем надлежних власти, да су сиромашног стања, ослобођавају се плаћања таксе само у споровима, које буду покренула код Управа за Заштиту Индустриске Својине.

§ 159. а¹.

Овлашћује се Министар Трговине и Индустије, да у споразуму са Министром Финансија уведе нове накнадне таксе и то:

На представици треба да буде утиснута само такса за представку из Тар. Бр. 1. и такса за опомену. Остале ће таксе Управа сама утиснути на одговарајућа акта. (Види Гласник стр. 546/1923.).

¹ Овај §, који је имао у виду умерено повишење такса, изменом Тар. Бр. 166 Закон о таксама, односно законом од 25-10. 1923. Сл. Нов. бр. 255-XII, постао је беспредметан.

Повишење такса. — Извод из Закона о изменама и допунама у Закону о Таксама и Пристојбама од 25. октобра 1923. год. а који се односи на оне тарифне бројеве, који се највише код Управе за Заштиту Индустриске Својине примењују:

Тарифни број 166. под који су уведене скоро све таксе које се односе на заштиту права индустријске својине, повишен је на двоструки износ, и према томе сада износи такса :

1. За пријаву :

а) узорака, модела или жига, динара 60.

б) патента, динара 100.

2. За заштиту :

а) узорака, модела или жига годишње динара 50.

б) основних пат. за прву годину Дин. 100

" " " другу " " 120

" " " трећу " " 140

" " " четврту " " 180

" " " пету " " 240

" " " шесту " " 320

" " " седму " " 400

" " " осму " " 480

" " " девету " " 560

" " " десету " " 720

" " " једанаесту " " 880

" " " дванаесту " " 1040

" " " тринаесту " " 1200

" " " четрнаесту " " 1360

" " " петнаесту " " 1520

3. За случај кад се годишње таксе полажу после истека рока (рачунајући три месеца од истека рока) плаћа се накнадна такса од дин. 40.

4. За допунски патент осим пријавне таксе динара 200.

5. За сваку накнадну промену описа проналаска пријављеног за патентирање, ако зато пријавник сам моли, плаћа се на име таксе динара 40.

6. За сваки приговор против давања патената, дин. 50.

7. За сваку жалбу упућену Одбору за жалбе, дин. 100.

8. За сваку жалбу упућену Касационом Одбору, динара 200.

9. За сваку тужбу упућену Одбору за Оспоравање, динара 200.

10. За упис новопостављених патентних заступника, (одветника) или патентних инжињера у регистар, динара 500.

11. За упис сваке промене у регистру патентних заступника, (одветника) и инжињера односно у списак патентних приправника, и забелешке предвиђене Законом о Заштити Индустријске Својине и Правилником за патентне заступнике (одветнике) и инжињере, динара 50

12. За упис добровољне или принудне дозволе (лиценце) у регистар, динара 50.

13. За пренос и упис преноса права индустријске својине, динара 50.

14. Упис и пренос стварног права у регистар, као и упис права онога, који је проналазак у смислу § 14 Закона о Заштити Индустријске Својине раније употребљавао, динара 50

15. За упис забелешке спора у регистар, динара 40.
16. За молбу за одлагање објаве, динара 40,

Т.Бр. 1 на представке, од динара 3 на 5.

Т.Бр. 2 на прилоге од динара 1 на 2.

Т.Бр. 3, 4 на сведоцбе и уверења од динара 10 на 20.

Т.Бр. 5 на решења од динара 10 на 20.

Т.Бр. 16 на уговоре о пуномоћству за вођење туђег посла, плаћа се на име таксе:

а) ако је пуномоћје неограничено (генерилно) од динара 10 на 20.

б) ако је пуномоћје ограничено (специјално) од динара 5 на 10.

Т.Бр. 40. под б) кад је ствар непроцењива од динара 5 на 20.

Т.Бр. 41. На молбу за разматрање свршених акта где долазе и рачунске књиге, од динара 4 на 10.

Т.Бр. 42. За преписивање службених акта и докумената у канцеларији, без оверења, за изводе из рачунских или других службених књига које власт води, наплаћује се од полутабака:

б) кад препис врши власт, од динара 5 на 10,

Т.Бр. 43. За потврду или оверење свију исправа, поред таксе од правног посла или исправе, као и за потврду:

а) ако та акта нису већа од једног табака, од динара 5 на 10.

б) на сваки даљи табак што преко једног пређе, од динара 2 на 5

Кад се потврђује више примерака оригиналних приватних исправа једне садржине, онда један подлежи плаћању ове прописане таксе, а остали без обзира на број табака од динара 5 на 10.

Т.Бр. 46. За наредбу или опомену власти, од динара 5 на 10.

Т.Бр. 185 за свако тражење да се рок продужи или обнови, од динара 10 на 30

Ове измене и допуне одштампане су у Службеним Новинама Број 255 од 6. новембра 1923 г. и важе од 15 новембра 1923 год.

Ради објашњења ставља се на знање следеће:

1. *Напомена.* На свакој пријави, која се подноси Управи, за заштиту узорака, модела или жига, мора бити прилепљено у таксеним маркама Дин. 60 за пријаву, Дин. 50 на име првогодшње таксе и Дин. 20 за решење, свега Дин. 130

Осим тога на сваки прилог који се уз пријаву подноси, и којим се наводи у пријави потврђују, мора бити прилепљена таксена марка од Дин. 2, а ако је више истоветних примерака онда само један примерак подлежи овој такси.

На свакој пријави за заштиту патента, мора бити прилеп-

1) за сваку пријаву патента дин.	30—
2) за сваку пријаву узорка, модела или
жига дин.	20—
3) при наплати годишњих такса на сва-
ких 100 дин.	20—
4) при наплати осталих такса по §§
155. до 158. Закона о Заштити Индустриске
Својине:	

љено у таксеним маркама Дин. 100 за пријаву и Дин. 20 за решење, свега Дин. 120, а на прилоге исто као и код узорака модела и жигова.

Приликом уплате годишњих такса и такса за допунске патенте, као и по тражењима под Т.Бр. 166 тачка 4. 5 и 10 до 15 овог извода, плаћа се поред прописане таксе од посла, још и такса из Т.Бр. 1. Дин. 5.

Исто тако, плаћа се из Т.Бр. 1 Дин. 5 и на сваку молбу којом се траже разна уверења, сведоџбе или решења, на сваки извештај о уплати штампарских трошкова, поред такса за службену објаву (Т.Бр. 332), као и на молбу којом се тражи преписивање или овера акта.

2. *Напомена.* Сваки онај, који тражи да му се изда ка ково уверење, решење, одобрење, извод из регистра, или какав препис, као и онај, од кога се тражи наредбом или опоменом да накнадно положи какову таксу, мора поднети представку таксирану са 5 динара, и уз представку приложити остале таксене марке, које треба да се прилепе на уверење, решење, одобрење, изводе из регистра и друго због чега се тражи, или сам шаље. Ни у ком случају није дозвољено да се ове таксене марке лепе на представки, пошто је то противно чл. 13 Закона о Таксама и чл. 13 таксеног правилника.

3. *Напомена.* Све таксе, које се уплаћују по Закону о Таксама, као и Закону о Заштити Индустриске Својине §§ 155 до 158, морају се уплаћивати у таксеним маркама, (Чл. 10 Закона о Таксама) а ни у ком случају да се шаље готов новац или да се уплаћује код које Финансиске Благајне у готовом, пошто је то противно прописима поменутог Закона.

4. *Напомена.* За сваки заштићени патент, узорак, модел или жиг, за који се уплаћују годишње таксе, мора бити посебна представка, на којој ће се таксене марке прилепити, и није дозвољено, да се са једном представком уплаћује за више заштићених предмета, пошто има сваки заштићени предмет свој одвојен акт и нарочитог референта.

Ако се ипак догоди, да неко лице уплати једном представком за више предмета, Управа ће му такву представку вратити и тражити да за сваки предмет поднесе одвојену представку, и на њој прилепи таксене марке. (Види Гласник стр. 783/1923).

а) код такса до 20 дин.	5.—
б) " " " 50 "	10.—
в) " " " 100 "	25.—
г) " " више од 100 дин.	50.—
5) за сваку представку која не подлеже таксама под Бр. 1 до 4	2.—

О извршењу прописа овога §-а стараће се Министар Трговине и Индустрије у споразуму са Министром Финансија.

ГЛАВА VIII.

Завршне одредбе.

§ 160.

Онај који изложи какав проналазак или извод на званичној или званично признатој овоземаљској изложби, била она међународног или домаћег карактера, може најдаље у року од три месеца по свршетку изложбе тражити заштиту индустриске својине са приоритетом од дана излагања изложеног предмета.

§ 161.

За стране држављане у погледу заштите индустриске својине важиће међународни уговори са њиховим државама закључени.

Ако нема тих уговора странци уживају заштиту овог Закона само ако постоји узајамност.

Постојање узајамности мора доказати лице, које хоће њоме да се користи.¹

¹ Пошто је Париска Конвенција од 1883. међународни уговор, коме су приступиле и наша држава и Аустриска Република, извршавање њених одредаба представља обавезу за обе државе без доказивања права узајамности (§ 161.).

(Решење Одбора за Оспоравање од 16./11. 1923. год. бр. 17153. Жо. 1/22. оснажено решењем Касационог Одбора од 5. новембра 1924. год. бр. 3. Кж 2/24, види стр. 6/1925.).

§ 162.

Сваки који је ма на ком делу наше државе уживао које право индустриске својине онога дана када је ступила у важност Уредба о Заштити Индустриске својине од 15. новембра 1920 год., а жели да му се то право заштити и даље за остало време по прописима овог Закона на територији, на којој је до тога дана важило, мора исто право пријавити код Управе за Заштиту Индустриске Својине најдаље до 31. јула 1922. године. Ако се та пријава до означеног рока не учини, то ће право престати да важи.¹

На изрично тражење молиоца Управа му може одобрити распрострањавање важности његовог права на целој територији Краљевине за остало време трајања.²

Пријаве се врше по следећим прописима:

¹ Кад је имао власник жига пре ступања у важност уредбе о заштити индустриске својине од 15./11. 1920. право на заштиту истог жига на једном делу наше државе на основу заштите у предратној Краљевини Србији, на другом делу на основу заштите код неке занатске и трговачке коморе у бившој Аустро-Угарској Монархији, слободно је њему преносити само једно од ових права по прописима § 162. и тражити распрострањавање важности његовог права на целу територију Краљевине.

Мора се сматрати, да важи заштита жига добивена на једном делу наше државе пре ступања на снагу поменуте уредбе од 15./11. 1920. до 31./7. 1922., јер је имао власник жига до тока рока могућност пренети право свога жига по прописима § 162. на целу Краљевину.

Није била дужност Управе за Заштиту Индустриске Својине по званичној дужности уготовити права индустриске својине важећа у нашој земљи у моменту ступања у важност уредбе од 15./11. 1920.

(Решено у Одбору за Оспоравање 26./5. 1924. год., бр 6663, Ж.О. 6/23, види Гласник стр. 3/1925).

² Преносом жига у смислу § 162. и распрострањањем права на целој територији државе, када испуни молилац прописе § 110.—112., законодавац хтео је дати једно право првенства за целу државу и то првенство од дана уредне пријаве пренесеног жига код раније надлежне власти.

(Решење Одбора за Оспоравање од 16./11. 1923. год. бр. 17153, Ж.О. 1/22, оснажено решењем Касационог Одбора од 5. новембра 1924. год. бр. 3, Кж. 2/24, види Гласник стр. 6/1925.).

Патенти.

Код патената мора се приложити уз молбу потврђени извод патентног регистра, два примерка штампаних патентног списка или два званично оверена преписа патентног списка и званичан препис оних исправа на основу којих су преноси и други уписи у патентни регистар учињени. На молби ће се утиснути такса за пријаву патента и годишња такса за ону годину, која је на реду (§ 155.).

Трајање патената датих у Бечу рачунаће се од дана њихове објаве од стране Патентне Управе у Бечу, а патената датих у Будимпешти рачунаће се од дана пријема пријаве у Патентној Управи у Будимпешти и трају највише 15 година, у који ће се рок рачунати и протекло време њиховог трајања.

На овај начин пренесени патенти, који су до сада важили само у појединим деловима Краљевине и сада се распростиру на целу Краљевину, не могу вређати стечена права других лица на оним територијама где до сада нису важили.

Узорци и модели.

Сви узорци и модели морају се пријавити поново по прописима §§ 103. до 105. овог Закона и трају највише десет година, у који ће се рок урачунати и протекло време њиховог трајања.

Власнику ће се признати приоритетно право уписа кад докаже то своје право иа узорак званично овереним преписом регистра надлежних власти код којих је узорак прво пријављен и кад благовремено плати по § 156. овог Закона пријавну и годишњу таксу, која је на реду.

Жигови.

Жигове треба пријавити понова по прописима §§ 110. до 112. овог Закона, а могу се пријавити и са неограниченим роком трајања. Молиоцу ће се

признати приоритетно право уписа кад докаже то своје право на жиг званично овереним преписом регистра надлежних власти код којих је жиг прво пријављен¹ и кад благовремено плати по § 156. овог Закона пријавну и годишњу таксу, која је на реду.

Узорци, модели и жигови, који су до сада важили само у неким деловима Краљевине, а чија се заштита распростире по целој територији Краљевине, не могу вређати стечена права других лица у оним деловима где дотле нису били заштићени.

Годишње таксе за узорке, modele и жигове уплаћене у таксеним маркама пре ступања на снагу Уредбе о Заштити Индустриске Својине урачунаће се као плаћене годишње таксе.

Патенти, узорци, модели и жигови који се овако региструју код Управе сматрију се као самостална права индустриске својине и за спорове о њиховој важности надлежна је Управа за Заштиту Индустриске Својине.

Прописи овога параграфа не важе за права индустриске својине одобрена после 27. октобра 1918. године од стране власти односно установа са територије данашње Аустрије и Угарске у границама које добијају по уговору о миру.²

¹ Пропис § 162. да ће се пријавиоцу признати приоритетно право уписа кад докаже то своје право на жиг званично овереним преписом регистра надлежних власти код којих је жиг прво пријављен не може се тумачити тако да се у недостатку поменутих доказа не могу поднети и други докази, важећи по општим грађанским законима. (Решено у Одбору за жалбе 28/11. 1924. год бр. 13702 Жж. 1/23. види Гласник стр. 5. 1925. год).

² Права индустриске Својине одобрена после 27./10. 1918. год. на територији данашње Аустрије или Угарске, не могу се пренети на Управу за Заштиту Индустриске Својине у смислу § 162. Закона.

(Решење Одбора за Жалбе од 10./2. 1933. год. Бр. 3126 Пж. 5/22, види Гласник стр. 476/1923.).

Прописи § 162. о преносу права индустриске својине важе само за права одобрена пре 27. октобра 1918. од власти одн. установа бивше Аустро-Угарске Државе.

(Решење Одбора за Жалбе од 22./12. 1923. год. Бр. 18676 Пж. 1/23, види Гласник стр. 12/1925.).

Овим се одредбама ни у колико не мењају прописи уговора о миру.

§ 163.

Овлашћује се Министар Трговине и Индустрије да путем Правилника пропише у детаљу поступак за патентирање као и поступак за упис узорака, модела и жигова, пословни ред Управе и Правилник за патентне одветнике и патентне инжињере.

§ 164.

Овај Закон ступањем на снагу замењује Уредбу о Заштити Индустриске Својине од 15./11. 1920. године, Службене Новине Број 265/1920., списка Уредаба Министарства Трговине и Индустрије Бр. 41, Службене Новине Бр. 195/1921., и тада престају да важе сви законски прописи, који су и у колико су противни овом Закону.

§ 165.

Закон овај ступа на снагу истог дана кад се обнародује у Службеним Новинама.

Препоручујемо нашем Министру Трговине и Индустрије и Министру Правде да овај Закон обнародују а свима Нашим Министрима да се о његовом извршењу старају, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

17. Фебруара 1922. год
у Београду.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

(Следе потписи министара).